

В НОМЕРЕ:

3

**ТРАДИЦИИ
ВНЕ ВРЕМЕНИ**

7

**ҚОШ КЕЛДІН,
НАУРЫЗ!**

15

**БАТА –
ҰЛТЫМЫЗДЫҢ
АСЫЛ СӨЗІ**

ГАЗЕТА
ПАВЛОДАРСКОЙ
ОБЛАСТНОЙ
ДЕТСКО-ЮНОШЕСКОЙ
ОРГАНИЗАЦИИ

№ №5-6
(336-337)
от 31 марта
2021 года

сенің әлемін

**НАУРЫЗ мейрамы
құтты болсын!**

**С праздником
НАУРЫЗ!**

Наурыз - бақыттың бастамасы, ұлылықтың ұйытқысы, жақсының жаршысы, ынтымақтың белгісі, өмірге нұр сыйлаған, сезімге гүл сыйлаған халық қастерлейтін күн. Құрметті оқырмандар! Ұлыс береке берсін! Наурыз құтты болсын! Өмір жастарыңыз ұзақ, ұлыс бақты, төрт – түлік ақты болсын! Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын!

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Мукагали... Сегодня это имя символизирует казахскую поэзию.

Мукагали... Это имя вызывает в душе образы казахской земли: бескрайние степные просторы, величественно-неприступные Хан-Тенгри и Алатау, могучие деревья, в кронах которых кроется прохлада звенящего летнего дня. Оно несет в себе свет и радость понимания бесконечности природы.

Мукагали... Великий сын великой казахской земли и казахского народа, щедро одаренный их любовью и сам одаривший их ярким талантом. Мукагали Макатаев родился 9 февраля 1931 года в селе Карасаз Нарынкольского (ныне Раимбекского) района Алматинской области. Заповедная красота Карасаза стала источником поэтического дара Мукагали.

Карасаз — малая родина Макатаева, помогавшая ему в самые трудные минуты жизни. Она дала ему крылья и предначертала судьбу поэта: «Пой обо мне», — словно просила темная вода, «Пой обо мне», — словно просил густой камыш». В этом году мы отмечаем 90-летие со дня рождения казахского советского поэта и писателя, переводчика. М. Макатаев прожил недолгую, но

яркую творческую жизнь.

За двадцать пять лет работы в литературе Макатаев написал более 1000 стихотворений. Он стал автором таких поэм, как «Ильич», «Раимбек! Раимбек!», «Горный орел», «Беглец», «Мавр», а также рассказов и повестей, пьесы «Прощай, любовь», статей по вопросам современной казахской поэзии. Перевел первую часть «Божественной комедии» Данте. Занимался переводами из В. Шекспира, У. Уитмена, восточных поэтов, русских поэтов-современников. Художественный талант его проявился многогранно.

К юбилею поэта и писателя М.Макатаева в нашей школе прошли мероприятия, посвященные этой дате. В каждом классе прошли классные часы «Мукагали Макатаев - ақиық ақын». В библи-

отеке были оформлены книжная выставка «Мукагали. Человек с душой ребенка», тематический стенд «Мукагали Макатаев больше, чем поэт». Учащимися начальной школы был проведен конкурс рисунков «Поэзия Макатаева – глазами детей». Силами учащихся среднего и старшего звена была организована литературная гостиная. Ученики с воодушевлением читали стихи М.Макатаева.

Имя М.Макатаева ставят рядом с именами Абая, Ауэзова и других классиков казахской литературы. И об этом должно знать и помнить наше подрастающее поколение.

Кутышенко Т.В.,
старшая вожатая
Константиновская СОШ

Международная встреча за круглым столом

Проходят праздники, мелькают памятные даты, смолкают салюты. Продолжается повседневная жизнь. Остаются в далеком прошлом великие и страшные события нашей истории. Чтобы жила в сердцах людей память о подвиге солдата, победившего фашизм, работают поисковые отряды, действуют музеи.

Несколько лет проводится Международная вахта Памяти «Знаем, Помним - Чтим, Гордимся!» В ней принимают участие представители разных стран мира. Нынешний год не стал исключением. Несмотря на всеобщие ограничения, связанные с пандемией, 17 февраля состоялась Международная онлайн-встреча «Сохраним наследие Победителей Великой Отечествен-

ной войны», посвященная 76-й годовщине гражданского Подвига и героической гибели Д.М. Карбышева. Встреча проходила в формате круглого стола, участниками которого стали представители поисковых отрядов, музеев, школ и лицеев из разных стран: Австрии, России, Белоруссии, Киргизии и Казахстана. Объединяет эти организации то, что они носят имя легендарного генерала.

Организатором и модератором встречи стало Омское региональное представительство Союза Офицеров России, Омская областная общественная организация «Центр русско-казахской дружбы имени Чокана Валиханова».

Казахстан представляла Павлодарская средняя школа №14, в которой вот уже пять лет действует Музей Боевой Славы имени И.В. Панфилова, ставший центром патриотического воспитания учащихся. О его работе рассказал участникам встречи директор школы – Сачанов Асхат Тюлюгенович: «В нашем музее несколько уникальных экспозиций, представляющих артефакты, привезенные бойцами поискового отряда «Панфиловцы» с

мест боевых действий. Теперь мы планируем открыть раздел, посвященный генералу Дмитрию Михайловичу Карбышеву, так как судьба его семьи тесно связана с нашим городом».

Заместитель командира отряда «Панфиловцы» Мужамеджанов Рафаэль Шамильевич рассказал о работе павлодарских поисковиков. «Еще долгие годы будут выезжать поисковые отряды на места прошедших боев, чтобы вернуть истории имена народных героев, отдавших свои жизни за светлое будущее, в котором мы живем», — отметил он.

Международная вахта Памяти продолжается...

Грыцай В.,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара

Музей – связующая нить поколений

В нашей школе есть добрая традиция проводить вечера встречи выпускников в первую субботу февраля. К сожалению, этот год стал исключением из-за карантина. Но мы подготовили краткую экскурсию по истории школы и выложили ее на школьный сайт. Экскурсия по музею начинается со стенда «Летопись школы», оформленном в виде киноленты, где повествуется о первых шагах школы и иллюстри-

руется старыми фотографиями, а в наше время – цветными. В 1921 году было начато строительство железной дороги между городом Павлодаром и станцией Кулунда. Для детей рабочих будущей железной дороги в Павлодаре была открыта начальная школа. Новый учебный год для школы юбилейный – 100 лет. Менялись здания, номера школы, директора, но школа сохраняет свою историю в документах, фотографиях, в воспоминаниях, которые вписаны в книги – их уже три.

Особое внимание уделено стенду «Они учились в нашей школе», рассказывающему о выпускниках, ушедших на фронт в годы Великой Отечественной войны. 46 выпускников ушли на фронт, и ни один не вернулся.

Найдены сведения только о 26-ти. В 1965 году во дворе школы им был поставлен памятник. Мы мечтаем оформить бессмертный полк железнодорожной школы ко Дню Победы.

Стенд «Трудом заслуженный почет» вызывает чувство гордости и восхищения, поэтому что за каждой фотографией ветеранов педагогического труда стоят благодарность и уважение их воспитанников. На стенде мы видим фотографии учителей, награжденных знаком «Отличник просвещения КазССР». В музее есть «Книга почета», где вписаны фамилии и биографии тех, кто посвятил свою жизнь школе и ушел на заслуженный отдых.

Размеры стенда «Ими гордится школа» не вмещают всех тех, кто

благодарен педагогам за вложенные в них частички души и знаний. И сейчас в школе работают 14 учителей, закончивших нашу школу. Много успешных выпускников разных профессий разлетелись по свету. В музее хранятся фотографии всех выпускников в бумажном и электронном виде.

Большой интерес вызывают музейные реликвии: дисковый телефон, кинопроектор, проигрыватель, вентилятор, прабабушка современного компьютера – печатная машинка. У каждого экспоната своя история, за которой стоит судьба человека. Гости музея могут оставить свой отзыв в специальном альбоме.

В.И.Гришина,
руководитель
музея СОШ№43 г.Павлодара

Открытие клуба девочек «Сырласу»

В преддверии Международного женского дня 8 марта в нашей школе прошло официальное открытие клуба девочек «Сырласу». В одном из кабинетов собрались девочки и учителя. Ознакомив всех с целями и задачами, рассказали о планах работы на ближайшее время. Главной целью клуба является социализация девочек-подростков и психолого-педагогическая помощь. Клуб работает на добровольной основе и бесплат-

но в течение всего года. Будут проводиться психологические тренинги, дебаты, обучение уходу за внешним видом, анкетирование, просмотр фильмов и их обсуждение.

В марте запланировали провести показ-подиум

казахских национальных костюмов «Әсемдік әркімге жарасады».

Учителя поделились своими идеями и теплыми пожеланиями. Психолог школы А. Батырханова провела тренинг среди девочек, создав тем самым дружескую, теплую атмосферу.

Динара Алтаева,
руководитель клуба
«Сырласу»
Зор-Октябрьской ОШ

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Моя вторая мама

Не секрет, что и сегодня некоторые дети в детстве остаются без попечения родителей. Счастье, когда на помощь этим детям приходят неравнодушные люди, отзывчивые, с чистым и щедрым сердцем. И один из таких людей проживает в маленьком селе Дмитриевка Успенского района, воспитывает двух племянников покойного мужа - Машкова Олега. Себрова Елена Ивановна – опекун Мудряк Александра и Мудряк Кристины.

Варава Рита Петровна – учитель русского языка и литературы. Скоро 8 Марта, и это чудесный праздник для мамы, тети, бабушек, сестер, для всего женского пола.

В этот день я хочу поздравить свою тетю – Себрову Елену Ивановну. Тетя Лена, желаю Вам успехов, счастья, здоровья, любви и радости. Вы для меня и сестры Кристины за эти 8 лет воспитания стали Мамой! И я люблю Вас! И спасибо Вам за эту любовь, за это воспитание! Вы самая лучшая Мама на свете. И я рад, что именно Вы меня вместе с моей любимой сестрой воспитываете и любите!

Живите долго и счастливо, тетя Лена – моя Мама! Самая лучшая мама на свете!

**Мудряк Александр,
8 б класс
Павловская СОШ
Успенский район**

Праздник мамы

Есть в нашем мире слово вечное, Короткое, но самое сердечное, Оно прекрасное и доброе, Оно простое и удобное, Оно душевное, любимое, Ни с чем на свете несравнимо!

В преддверии светлого праздника 8 марта в мини-центре Бе-

реговой СОШ прошло мероприятие «Аяулыанашым». с целью привития детям чувства любви, уважения и заботы к матерям, бабушкам и сестрам. Воспитанники разучивали стихи, песни, делали для мам открытки своими руками. В ходе праздничной программы ребята показали хорошее знание казахского языка, национальных игр и традиций. Ребята были активными и веселыми.

**Тюлекова А.Б., воспитатель
мини-центра
Береговой СОШ Района
Тереңкөл**

Про любимого учителя

Алёна Аркадьевна - лучший учитель ИВТ. Она одна из многих учителей, которых я воспринимаю как своего ровесника. Меня восхищает её уровень владения компьютером и познания в области программирования.

ИВТ - очень полезный предмет для современного поколения, и Алёна Аркадьевна преподаёт его очень доступно. Мне нравится информатика, а с хорошим учителем процесс обучения становится легче и приятнее. Алёна Аркадьевна - очень внимательный педагог, она следит за успеваемостью каждого ученика, если кто-то

не понял тему, она подробно объяснит её ещё раз.

С Алёной Аркадьевной можно поговорить на современные темы и получить хороший совет. За несколько лет обучения с этим учителем я узнал много нового, о чём раньше даже и не догадывался. Я бы хотел пожелать ей продвижения по карьерной лестнице и большой зарплаты. Спасибо вам, Алёна Аркадьевна!

**Петин Данил, 9 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

У меня есть учительница ка-

захского языка, и она одна из моих любимых учителей. Её зовут Акмарал Аблайхановна. Не каждый учитель, как она, может проводить урок. По ходу работы мы не только получаем знания, но и интересуемся друг другом. Акмарал Аблайхановна не кричит на наш класс, даже когда мы шумим или иногда отвлекаемся. Её доброта и забота всегда будут в наших сердцах. Даже когда мы закончим школу.

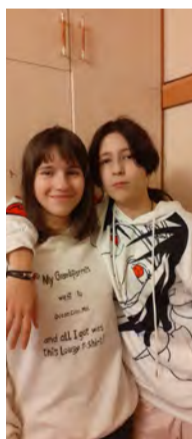
**Нижегородов Сергей,
9 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Ляззат Айтмухановна - самый добрый и терпеливый учитель. Она брала нас совсем несмышленими. Если и ругает, то как-то мягко и всегда заслуженно. Если мы что-то делаем неправильно, все спокойно объяснит. Даже получая двойки, я не обижаюсь: значит, надо исправить.

Когда я вырасту, тоже хочу стать учителем. Я счастлив, что у меня есть такие учителя!

**Жетписбаев Болат,
6 «Б» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Сестры

Мы с сестрой дв о й н я ш к и . Алина - старшая, она родилась на пять минут раньше, чем я. Мы обе любим рисовать, но я рисую страны, а Алина предпочитает аниме стилизацию. Мы ходили на танцы, скалолазание,

каратэ, а еще занимались в художественной школе.

Алина - душа компании, а я домоседка. Мы любим друг друга и скучаем, когда не вместе.

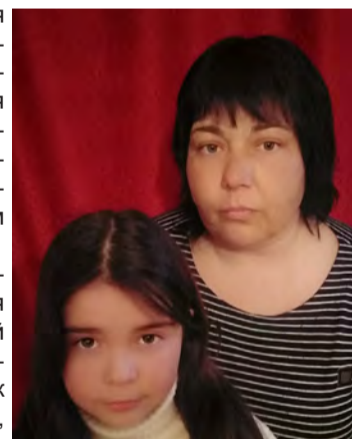
Внешне мы совсем разные: Алина больше похожа на маму, а я на папу. Но для меня нет на свете дороже человека, чем моя сестра.

**Нечитайлова Яна,
6 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Восьмое марта

Дорогая мамочка! Поздравляю тебя с Международным Женским днем 8 Марта!

Хочу видеть тебя здоровой и счастливой. Как хорошо,

что ты у меня есть, Мама! Самый близкий и дорогой мне человек на земле.

Хочу, чтобы у каждого ребенка была своя любимая мамочка! Я всегда и во всем буду тебе помогать. Буду радовать тебя всегда своими успехами. Хочу, чтобы у нас всегда было все хорошо!

**Тагиева Севил,
2 Б класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Традиции вне времени

Важная часть жизни каждого народа, проживающего в Казахстане, – культурное наследие страны. Традиции и обычаи очень важны для сохранения национальной идентичности казахского народа. Передача духовных ценностей из поколения в поколение – ключ к сохранению нации. Традиции вырождаются, если их не совершенствовать. В этом году Береговая СОШ реализует областной проект «Традиции вне времени» в рамках специального проекта «Дәстүр мен ғұрып». Этот проект направлен на возрождение и воссоздание традиционных ценностей, что, несомненно, будет способствовать укреплению национального кода, воспитанию патриотизма и духовности подрастающего поколения. Первым этапом проекта было

проведение анкетирования школьников, родителей и педагогов. В ходе анкетирования мы пришли к выводу, что современные школьники имеют некоторые представления о традициях и обычаях казахского народа. Есть семьи, которые являются хранителями традиционных знаний и могут передать такие умения, как шить, готовить национальные блюда, играть национальные игры и многое другое.

В подготовительный этап проекта вошло выявление информационных потребностей учащихся, преподавателей и родителей; анкетирование школьников, родителей и педагогов; разработка анкет, буклетов, вопросников, па-

мяток. Основным этапом проекта является проведение мероприятий, охватывающих все сферы традиционной жизни казахов – национальные игры, народные промыслы, традиционная кухня и многое другое. Нужно отметить, что изучение народных традиций и обычаев является приоритетным направлением работы школы. Проводятся соревнования по национальным видам спорта, на уроках дети изучают культуру казахского народа, проводятся викторины по выявлению знатоков традиций и обычаев. Проект только начал воплощаться в жизнь, впереди много интересных и познавательных мероприятий.

**Жантимирова М.Ж.,
заместитель директора
по ВР Береговой СОШ
района Тереңкөл**

МАМОЧКА!

Мама, мамочка, мамуля!
Ты моя роднуля!
Ты прекрасна, как цветок.
Ты нежна и ласкова со мною.
Как же я люблю тебя!
Золотая ты моя!

**Хаметова Мелисса,
2 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Болашақ үшін игі іс

№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

«Ел болам десең, бесігінді түзе» демекші, облысымыздың білім басқармасы бастап, білім мен тәрбиенің алтын ұясы мектептердің қостап қолға алып жатқан «Рухани қазына» бағытындағы жұмыстары ішті жылытады. Менің балам дарынды балаларға арналған №8 лицей-мектебінің

1«ә»-сыныбында оқиды. Жыл басынан аталмыш білім ошағында бала тәрбиесіне байланысты еліміздегі қиыншылыққа қарамастан, көптеген жұмыстар атқарылуда. Сынып мұғалімі Ассанова Жанат Темірбулатқызы бала білімі мен тәрбиесі үшін қатты алаңдайды. Әрдайым ата-аналармен біріге кеңеседі. Онлайн болса да жиі жиналыстарын өткізеді. Ата-ананың ыңғайлы уақытына икемделеді. Осының бәрі – ата-ана, баламен дұрыс тіл табыса білуінің арқасы. Ол да – ұстаздық шеберлік. Әрі бұл әрекеттері өсіп келе жатқан бүлдіршіндерге деген жанашырлығы, ата-ана, болашақ,

қоғам алдындағы жауапкершілігі деп білемін. Әрин, ең алдымен, ұстаздық жүрегі! Біздің де күтер үмітіміз көп. Баламыздың білімді, талапты болғанын қалаймыз.

Болашақ тірегі, еліміздің дамуы мен тәуелсіздігіміздің тұғыры – өсіп келе жатқан ұрпақ! Ендеше, мектептің «Рухани қазына» кіші бағдарламасын жүзеге асыру аясында жобаны қолға алып жатқаны қуантарлық! Қазір технологияның дамып, түрлі ақпараттық желілер қаумалап тұрған уақытта өсіп келе жатқан балалардың ұлттық санасы терең, түсінігі мол, қазақы болмыста тәрбие алуы керек-ақ! Дарынды балаларға арналған №8 лицей-мектебінде бұл бағыттағы

жұмыстар басталып та кетті. 1 «ә» сынып оқушылары «Көркем еңбек» сабағы бойынша «Рухани қазына» тақырыбында сурет салды. Мазмұны мен эстетикасы жағынан ең үздік деп танылған жұмыстар баспаға ұсынылды. Ұл балалар ата, әкелерімен ұлттық бұйымдар жасау, қыз балалар әже, аналарымен іс тігу (көрпе, бөстек), ою салу, ұршық иіру, алаша басу, ұлттық тағам әзірлеу сияқты жұмыстарды жасап үйрену, олардың тарихымен танысу шаралары жүргізіліп, бейнефильмге түсірілді. Әркімнің өз үйлерінде ұлттық ойындар ойналды, олар туралы түсінік берілді. Ата-әжелердің немерелеріне ертегі айтып беру дәстүрі де өткізілді. Сондай-ақ басқа да үй шаруасын істеп үйрену мақсатында түрлі шаралар ұйымдастырылды. Оның мақсаты – балаларды еңбексүйгіштікке баулу. Алда қанша жоспарланған жұмыс түрлері бар.

Өз басым қызыммен

«Ұлттық салт-дәстүріміз – рухани байлығымыз» тақырыбында эссе жазу барысында туғаннан мектеп табалдырығын аттағанға дейін жасалған ұлттық салт-дәстүр мен ырымдарды бейнефильм және суреттер арқылы көз алдынан өткіздім. Әрқайсының мақсатынан түсінік бердім. Интернет желісі арқылы басқа да түсірілген бейнефильмдерді көрді. Ертегі, мультфильмдерді байқады. Сөйтіп, терең білім, орасан тәрбие алды. Өзіндік ой қалыптасты, оны қызығушылықпен айта білді. Бұл – өскелең ұрпақтың ұлтын тану, оны бағалай алу, құрметтеу жолындағы үлкен қадам.

Дарынды балаларға арналған №8 лицей-мектебінің ұжымына жарқын болашақ үшін жасап отырған ерен еңбектері үшін алғысымыз шексіз! Еңбекте жеміс, шығармашылық табыстар тілейміз! Атақ-абыройларыңыз асқақтай берсін!

№8 лицей-мектебі,
1 «ә» сынып ата-аналары

Өскенде фермер болуды армандаймын!

Бала күнгі арманым – фермер болып, жылқы өсіру.

Оның себебі, жануарларды шағын шаруа-қожалығы бар, ол жерде жылқы өсіреміз. Мен 6 айға толғанда Құлагер есімді сәйгүлік туылды. Сол құлынды әкем қазақтың салт-дәстүрі бойынша маған атады. Көзір ол алтыдағы ат, көкпар шабады. Оны көкпарға әкемнің досы Сағи аға баптайды. Ақмола облысы құрамында додаларға түсіп жүр және жүлделі салымдар салады.

Жасым 12-13 толғанда өзім де Құлагеріммен көкпар шабамын. Ақ бура, Қоян көк есімді тайларымда өсіп келе жатыр.

Ежелден қалған ескі сөз – ер қанаты – ат. Бұл сөз текке айтылмаса керек. Тақымы атқа тиген қазақ баласы әр уақытта арқаланып, қиялына қанат бітіп шабыттанып, қуат қосып қайраттанады.

Солардың бірі менмін. Әкеммен жылқыға барғанда (жылқымыз қысы-жазы алқапта жүреді) бойымды қиял билеп, өсіріп отырған

40-50 бас жылқының санын 200-300-ге жеткізсем деп, армандаймын. Ол үшін тағыда көп жер алып, үлкен қылып баз (жылқы қамайтын қора) салсам деймін. Жаттықтыруға және сатуға бөлінген жылқыны жеке қорада ұстайды. Ат қора жанына мал емханасын салсам деймін. Өзіміздің техникамыз (комбайн, трактор) болса, жем-шөпті сатып алмай өзіміз жинасақ деп, ойлаймын. Жылқылардың тұқымын асылдандыра түссем деймін. Көзір бізде ағылшын, араб, донская тұқымдас жылқылар бар. Орловский рысак та бар. Менің Құлагерімнің әкесі дончак, шешесі қазақы-жабы бие. Осылай жақсы-жақсы көкпардың, бәйгеге қосатын аттарды өсірсем деймін. Олармен әпкем – Айдана мен інім – Айбармен бөлісемін.

Жылқы – өзінің ерте заманғы қайталанбас қалпын күні бүгінге дейін жоғалтпай келе жатқан аңыздарға арқау, ертегілердің ең сүйікті кейіпкері болған «сипаты ерекше» жануар. Мысалы, Қобыландының – Тайбурылы, Ер Тарғынның – Бозтарланы, Қамбар батырдың – Қарақасқасы, Төлегеннің – Бозжорғасы, Ақан серінің – Құлагері. Сондықтан адамзаттың абыройын асқақтатқан жылқының асыл тұқымдарының санын

көбейту қажет. Сапасы жоғары қолтумаларымызды асылдандырумыз керек.

Қазақ жылқысының тұқымдары ертеден белгілі болған. Олар өсіп-өну ортасына қарай әртүрлі болып келеді. Қазақ жылқысы онша ірі болмағанымен, шымырлық, еттілік, сүттілік, күш-көліктік жағынан жақсы жетілген.

Жылқының тас қараңғы түнде жарты тарыны көретін жанарының өткірлігі сынды жаратылыс ерекшеліктерінің өзі бір төбе. Өте таза, зерек мал.

Жылқы еті қазақ халқы үшін аса қадірлі тағам, ол қорытуға жеңіл, сіңімі тез. Қазіргі кезде жылқы етінен жасалған қазы-қарта, жал-жаяны білмейтін адам сирек, қай жерде де бұл тағамдар үлкен сұраныста болып отырғаны аян.

Халық арман еткен сол қымыз қазір де елдің қалаулы тағамы, көптің сүйсініп ішетін сусыны болып келеді. Сүтті биеден күніне орта есеппен 10-12 литр сүт алуға болады. Биелерді 7-8 ай саууға болады. «Сауын саусаң бие сау, боз қырау түспей саулас» деген мақал тегін айтылмаған.

Қазақтар жыл маусымына қарай қымызды уыз қымыз, жазғы қымыз, күзгі, қысқы қымыз деп атаған.

Солардың негізгі түрлері мына-

лар:

Уыз қымыз – бұл бие сүтінің уыз дәмі таралған кезде ашытылған қою қымыз;

Сау қымыз – жаз ортасындағы, шөп әбден пісіп, буыны қатқан кездегі қымыз;

Түнемел қымыз – мол қордың үстіне сүт қышқылы арнаулы торсықта сақталып, екі тәулік сапырылған, пісуі жеткен қымыз;

Құнан қымыз – үш тәулік бойы ашытылады;

Бал қымыз – бал, қант секілді тәтті қосып жуасытқан қымыз;

Дөнен қымыз – төрт тәулік ашытылады;

Бесті қымыз – бес тәулік ашытқан қымыз;

Асау қымыз – бесті қымыздан да күшті қымыз;

Жуас қымыз – баяу ашыған немесе сауал қосқан қымыз;

Қорабалы қымыз – мол қордың үстіне күн сайын сүт құя отырып, бірнеше күн жинаған қымыз.

Ыдырыс Атымтай,
1 «Ә» сынып оқушысы
Жетекшісі: Ассанова Ж.Т.

Наурыз мейрамы Көрісу күнінен басталады

Күлімдеген шуақты көктеммен бірге қазақ даласына жаңа жыл келеді. Әр адам келер жылдан үлкен үміт күтіп, оны ақ тілікпен, ақ ниетпен қарсы алады. Бұл мерекенің ерекшелігі тек бір

күнмен шектелмеуінде болған, ол наурыздың 14-нен басталып, айдың соңына дейін жалғаса берген. 14 наурызды «Көрісу» яғни қауышу күні деп те атайды. Бұл күні ауыл тұрғындары ерте тұрып, қыстан аман - есен шыққанына қуанып, бір - бірімен қол алысады, жасы үлкен адамдарға сәлем береді. Бір-біріне «Жасың құтты болсын!», «Жасыңа жас қосылып, ғұмырың ұзақ болғай!» деп тілек айтады.

Әрбір отбасы алдын ала дайындалып қойған дастарханын жаяды. Ағайын-туыстарына амандық-саулық, құт-береке тілейді. Бұл жоралғы жыл бойы балаларымыз тоқ жүрсін, дастар-

ханымыз аралас болсын деген ниеттен туған.

Дәл осы күні бір-біріне ақ тілегін айтқан адамдар бұдан кейін арадағы реніштерін жойып, табысады. Көрісу күнінің имандылыққа, жақсылыққа негізделген мереке.

№8 лицей-мектебінің
музыка мұғалімі
Әсем Каппасова

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

МЕКТЕП ТЫНЫСЫ

Қазақ халқының мәдени мұрасын, салт-дәстүрлерін зерделеп, қазақ тағамдарын әйгілendiriу үлгісінде, балалар мен жастардың бойында ұлттық сана-сезімді қалыптастыруда және патриотизмге тәрбиелеу мақсатында, мектебімізде облыстық «Ізгілік пен Тәрбие» атты жобасы өз жұмысын бастап кетті. Жоба аясында көптеген іс-шаралар ұйымдастырылып, қызықты ойындар өткізілуде.

Сондай ойындардың бірі-ұлттық ойындар.

Қазақ баласын ерте кезден бастап жақсы мінез - құлыққа, әсіресе мейірімділікке, инабаттылыққа, жасы үлкенді және бірін - бірі

сыйлай білуді үйретудің бірден - бір жолы ұлттық ойындар деп таныған.

Ұлттық ойындар-ата-бабамыздан келе жатқан, асыл қазынамыз. Бала тәрбиесінде Ұлттық ойындардың атқаратын қызметі үлкен. Ойындар баланы өмірге дайындайды. Баланың бойындағы жасырын қасиеттерін ашады.

Мектеп оқушыларын тек қана білім алумен ғана шектемей, сонымен қатар ойлау қабілетін, денсаулығын қадағалауымыз керек. Сабақтан шаршаған оқушының миын ойынмен алмастырса, денесі шираумен қатар, ойы да демалып, келесі сабаққа

дайындығы артта түспек.

Ендеше, балалар, оқушылар сабақ арасында болсын, сабақтан тыс уақытта болсын, әр түрлі ұлттық ойындармен өз ойларын ширататын болса, бұл - нұр үстіне нұр болады.

Біз, мұғалімдер, ұлттық ойындарды әр сабақ ортасында, үзіліс кезінде көп қолданамыз. Оқушылар да, ұлттық ойындармен танысып, оны іс-жүзінде көріп, ойнауға деген ыстық ықыластарын көрсетті. Оқушылар әп сәтте өздерінің шаршағандарын ұмытып, «Асық ойнау», «Қол күрес», «Сақина салу» ойындарын жаттап алды.

Ұлттық ойындар арқылы

оқушының дене бітімі, ойы дамиды. Мысалы, «Асық ату» ойынын ұлдармен қатар, қыз балалар да қызыға ойнайды. Себебі, бес асық ойынын ойнағанда қыздар саусақтарын майыстырып, кілемде жатқан асықтарды бір қолымен алу арқылы қолдарын жаттықтырады. Осы болар қыздардың қолы жан-жаққа майысқан, бишілердің саусақтары сияқты дамыған. Яғни, асық ойнау арқылы қол қимылдары дамып, дене бітіміне де әсерін береді.

Оқушылар ойын арқылы дамиды, күштерін сынайды, өмірге бейімделеді. Қазақ халқының ұлы ойшылы Абай Құнанбаев «Ойын ойнап, ән салмай, өсер бала бола ма?» - деп айтқандай баланың өмірінде ойын ерекше орын алады. Ұлттық ойындар халқымыздың асыл қазынасы екені даусыз.

М.Әуезов ат.ЖОББМ-нің қазақ тілі мұғалімдері: Мейрамгүл Қарабаева, Алия Бегалинова.

Елге еңбегі сіңген ерең жан!

Депутат - халық сайлайтын, халықтың өкілі, көзі, құлағы. Билік пен халық арасындағы ықпалдастық көпірі. Бұл тұрғыда депутаттар кешегі Алаш Арыстарының мінезі мен көзқарасын және іс-қимылын өздеріне үлгі етуі тиіс.

Осындай ақжүрек, халық үшін ерінбей қызмет ететін, өз пайдасынан жұрт пайдасын артық көретін, саясат ісін жетік білетін, Павлодар қаласының № 10 қалалық аймақтың басшысы - Смагулов Болат Капарович атты тұлғаны атап өтуге болады.

Павлодар облыстық мәслихатының VI шақырылымының депутаты, 2016 жылдан бастап Б.К.Смагуловтың және мәслихат депутаттарының ұсынысы бойынша жұмыс кезеңінде автомобиль жолдарына ағымдағы жөндеу жүргізіліп,

758 учаске асфальтталды, 167 жөндеу кіреберістер мен тротуарлар, 24 ойын алаңдары мен 124 спорттық қондырғылар орнатылды, көшелерді жарықтандыру желілері қалпына келтірілді.

Депутаттық қызметімен бірге Б.К.Смагулов «Нұрлы жол» мен «Нұрлы жер» атты мемлекеттік бағдарламаларын іске асыруға белсенді қатысады. Сондай-ақ халықты жұмыспен қамтуды

ұйымдастыруға, халықтың әлеуметтік осал санаттарын әлеуметтік қолдауға, Павлодар облысының қоғамдық-саяси және мәдени өміріне қатысады. Көптеген жылдар бойы қайырымдылық жұмыстарымен айналысады, өткізіліп жатқан қалалық іс-шаралар мен жобаларға белсенді қатысады.

Мәселен: «Туған жер» жобасын жүзеге асыру аясында Павлодар облысында «Мектебіме тағзым» атты акция бастау алды. Сол кезеңде де Болат Капарович СмагуловҚалижан Бекхожин атындағы жалпы орта білім беру мектебінің түлегі ретінде музыкалық сынып пен робототехника кабинеттерінің жаңа құралдармен жабдықталуына қаржылай көмек көрсете білді. Бұл акцияны қолдаушылар игі істерін жалғастыруда.

Қазіргі уақытта Болат Капарович Смагулов Қалижан Бекхожин атындағы жалпы орта білім беру мектебінің «Қамқоршылар кеңесінің» мүшесі болып, мектептің дамуына зор үлесін қосуда. Әр жылы «Мектепке жол» қайырымдылық акциясы аясында көпбалалы мен азамтамасыз отбасынан шыққан оқушыларға өз көмегін аямай кеңсе тауарларын табыстап, қамқорлық көмегін көрсетуде.

Елге еңбегі сіңіп отырған осындай Смагулов Болат Капарович сияқты ерең жандардың дендері сау болып, Тәуелсіз мемлекетіміздің туын биікке асқақта берулеріне тілектеспіз.

Қалижан Бекхожин атындағы жалпы орта білім беру мектебінің тарих пәнінің ұстазы А. С.Такиева

Балалық шағым...

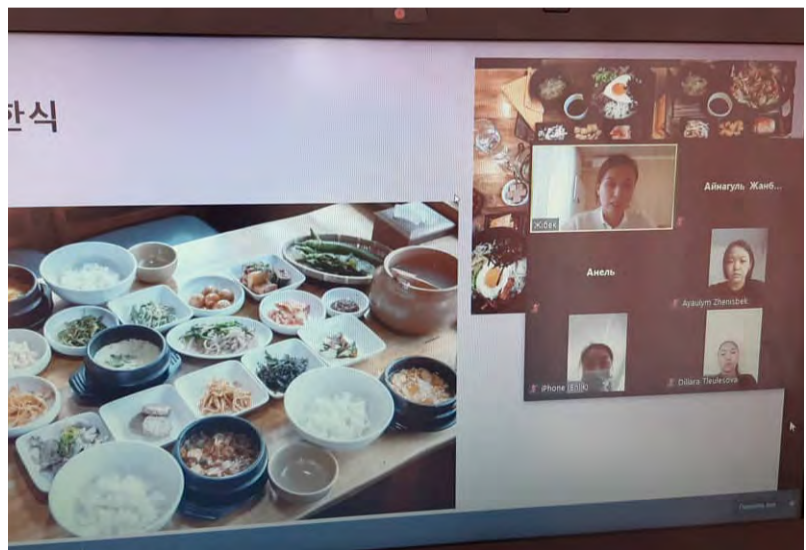
Балалық шағым әлі есімде дегенде мені бір үлкен адам деп қалмаңыздар. Мен әлі өздеріңіз секілді мектеп оқушысымын. Мен дүниеге келген соң,әкем, анаматтам мен әжемнің үйінде тұрдық. Жылдар өтіп менің сіңілім дүниеге келді.Тағы да жылдар өтіп, менің екінші сіңілім дүниеге келеді. Ол дүниеге келген соң әкем мен анам біз тұрып жатқан ауылдан тағы бір үй сатып алады. Сол үйге біз көшіп барамыз. Ол үйде біз 1-2 жыл тұрдық. Себебі әкемнің жұмысы өте алыс болғандықтан біз қаланың қасындағы ауылға көшеміз деп шештік. Ол кезде мен екінші сыныпты бітірген болатымын. Киімдерімізді жинап кетуге дайындалып жатқанда, мен атам мен әжемді,кішкентай кезімнен бірге өсіп келген достарымды қимадым. Менің әкем мен анам

менің мұңайып тұрғанымды көріп, жазғы демалыста ата-әжеңе барып тұрасың деп жұбатты.

Шынында да солай болды. Қаланың жанындағы ауылға көшіп бардық. Ол ауылда менің нағашы атам мен әжем тұратын. Яғни, анамның ата-анасы. Біз сол кісілермен бір шаңырақ астында жарты жыл тұрдық. Себебі сол жарты жылдың ішінде менің әкем,жезделерім,ағаларым және әкемнің достары бәрі жабылып «Асар» жасап, үлкен,әдемі үй салды. Біз ол үйге қоныстанып,қазіргі күннің өзінде де әлі осы үйде тұрып жатырмыз. Жылдар өтіп мен 7-ші сыныпты бітірдім, әдеттегідей әкем мен анамның айтқаны бойынша,туған ауылға ат басын бұрып барайын деп отырғанымда әжем мен атам біздің үйге көшіп келді.Сол кезде қуаныштан төбем көкке жетті,өйткені енді демалысты сарыла күтпеймін. Менің асыл жандарым тегіс қасымда, ал ауылдағы достарыммен ұялы телефонмен хабарласып тұрамын. Мен қазір 8-ші сынып оқушысымын. Міне осылай менің кішкентай кезім өтті.

Аяжан Рүстемқызы, 8 сынып оқушысы Павлодар қаласының №33 мектеп

Түлекпен кездесу

Малыбай жалпы орта блім беретін мектебінде Павлодар облыстық білім беруді дамытудың инновациялық орталығының «Ізгілік пен парасат» жобасы жүзеге асырылуда. Жобаны іске асыру мақсатында және «Рухани жаңғыру» бағдарламасы негізінде мектебіміздің 2015 жылғытүлегі, «Алтын белгі» иегері,

Л.Гумилев атындағы Еуразиялық Ұлттық Университетінің «Халықаралық қатынастар» факультетінің түлегі Қалым Жібекпен онлайн форматында кездесу өтті. Кездесуге 9-11 сынып оқушылары мен мектеп

ұстаздары қатысты.

Жібек университет қабырғасында оқып жүргенде корей ұлтының мәдениетін меңгерген. Кездесу барысында корей ұлтының мәдениеті, ұлттық дәстүрлері, ұлттық киімдері, ұлттық тағамдары жайында сөз қозғады. Оқушылар тарапынан қойылған сұрақтарға жауап берді.

Тәлімі мол, тәрбиелік мәні зор осындай кездесулердің оқушыларымызға берері ұшаңтеңіз.

Айнагүл Баймульдина Малыбай ЖОББМ

№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Ана жүрегі

Табиғат жаратылысы өзіне тән жыл он екі ай төрт мезгілмен ұштасады. Әр мезгіл өз сұлулығымен ерекше. Мен үшін көктем мезгілінің орны бөлек. Көктемде жылғалардан су ағып, өсімдік атауы бүршік атып, төрт түлікте төлдеп тіршілікке жан

Көп жасаңыз, әже!

Кішкентайымнан мені аялы алақанына салып, тәлім – тәрбие берген, үнемі қасымнан табылатын асыл әжетайым, Жаныл Аманжоловна Кусетованы көктем мерекесімен құттықтаймын. Қымбатты әже, сіздің қолдауыңыз бен махаббатыңыздың арқасында мен де есейіп, ер жетіп келем. Сіздің жылы сөздеріңіз әрқашан жүрегіме сенімділік ұялатып, шуақ сыйлайды. Үнемі ақыл-кеңесіңізді беріп, маған дұрыс жолды көрсетіп, қолыңыздан келгенін жасайсыз. Менің арманым – немереңіз мектепті аяқтап, жоғары оқу орнына түсіп, бір маман иесі болғанын сіз көрсеңіз деймін. Осы арманым орындалатынына сенімдімін. Сіз тек ауырмай, әрқашан күлімдеп, көп жасаңыз! Мен сізді жақсы көремін!

Анашым

Анашым мен сізбен мақтанамын,
Шаттығым бір өзіңмен бастала-тын.
Біз үшін түн ұйқысын төрт бөлген
Бір өзіңдей қамқор жанды қайдан табам.

Мен сізді теңеймін жарық күнге,
Шуағыңды төгесін барлық жерге.

Әрқашанда қолдайтын балапанын

Бар байлығым анашым бір өзісің.

Мұрат Ақжан
3 сынып оқушысы
Шақат ОЖБМ

Әжемді сағындым

Менің отбасымда әкем мен анам екі ағам, жеңгем және інім бар. Мен өз отбасымды

бітеді. Міне, көктем мезгілінің алғашқы мерекесі 8-наурыз Халықаралық әйелдер күні мерекесі де келіп жетті. Осынау көркем мерекенің қай кезде де орны бөлек. Олай болатыны аналарға ыстық сезім, алғыс пен құрмет ешқашан сөнбек емес. Олар өмірдің гүлі, көңілдің жыры, әр отбасының алтын діңгегі. Сұлжон жалпы орта білім беру мектебінің жанындағы «Күншуақ» шағын орталығы бүлдіршіндерімен «Ана жүрегі» тақырыбында мерекелік іс-шара өткізілді. Ертеңгілігімізді Бармен Әмір, Бөкен Ұлпан, Мусалимова Самира, Бармен

Кеңес НЖББМ,
7-сынып
Нухраметова Диляра

Бәрі де ана, бір өзіңнен басталды

Әркімнің анасы бар. Сол аналарды құрметтеп, қастерлеу – әр адамның борышы. Ана бір қолымен бесік тербетсе, енді бір қолымен әлемді тербетеді.

Әділ, Қайымғазықызы Салиқа, Нұрмахан Зейнеп, Нұрмахан Абдурахман ана, әже туралы әдемі жыр – шумақтарымен әсемдей түсті. Мереке барысында бүлдіршіндеріміз «Көктем» әнін

айтып, «Ана жүрегі» биін билеп берді.

Білім қазынасын балабақшадағы тәрбиеленуші бүлдіршіндердің бойына сіңіріп, олардың болашақтарына игі ықпал ету негізгі міндетіміз. Еліміздің болашағы – ертеңгі тәртіпті де тәрбиелі ұрпақ екені даусыз. Бүгінгі жас ұрпақты тұлға етіп қалыптастырудың алғашқы баспалдағы – балабақша.

Баянауыл ауданы
Сұлжон ауылы
Бақыт Багисова

Дүниеде ана махаббатынан қасиетті нәрсе жоқ. Адамның өмірдегі бір дәрежеге жетуі – қанаттыға қақтырмай, тұмсықтыға шоқтырмай өсірген аналардың арқасы деп білеміз.

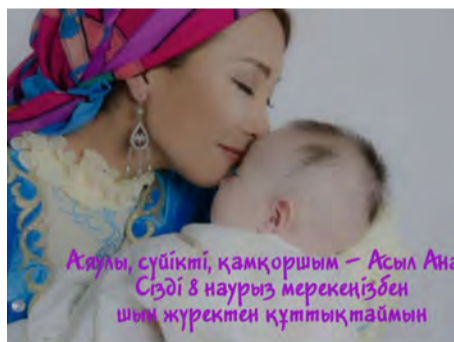
Халқымыздың «Ананың сүйген жері: отқа күймейді, оқ та тимейді», «Анаға баланың алалығы жоқ», «Ананың алақаны балаға айдыңды қоныс», «Ананың ойы ұяда, Баланың ойы қияда» мақал-мәтелдері, Ғабит Мүсіреповтың «Өлімді жеңген ана», «Ананың анасы», «Ақлима», «Ғазиз ана», Төлеген Айбергеновтің «Ана» өлеңі т.б. шығармалары қазақ халқының ана тақырыбына жазылған өлең-жырлары анаға деген сыйластығы мен құрметі, анаға деген шексіз махаббаттың дәлелі.

Мені дүниеге әкеліп, өмір

сыйлаған анам, Оспантаева Раушанды шын жүректен мерекемен құттықтаймын. Анамды әрқашан сыйлаймын. Сөзін екі етпей орындаймын! Алладан анашымның амандығын тілеймін! Анашым, сізге алдағы өміріңізде зор денсаулық, ашық аспан, еңбегіңізге жеміс, отбасыңызға амандық тілеймін. Жүзіңізден күлкі кетпей, жүз жасаңыз!

Көктемнің шуақты, әдемі мерекесі 8 Наурыз халықаралық әйелдер күні қарсаңында Павлодар ауданының барша әйелдер қауымын, әсіресе мектептегі ұстаздарымды, әжемді, сыныптас қыздарды мерекемен шын жүректен құттықтаймын!

Кеңес негізгі жалпы білім беру мектебінің
7-сынып оқушысы
Дүйсенғали Жұлдыз.

Аялы, сүйікті, қамқоршым – Асыл Ана
Сізді 8 наурыз мерекесіңізбен
шын жүректен құттықтаймын

мақтан етемін. Алайда, маған әжемнің еркелететін сөздері жетіспейтіндей тұрады. Менің әжем бізден алыста тұрады. Ол кісі Қызылорда өңірінде Әйтеке би кентінде тұрады. Әжем жылы сайын бізге келіп тұрады. Кей кездері жазғы демалыс уақытында бізде әжеме барып тұрамыз. Әжемнің бізді еркелеткен сөздері қандай керемет. Әжемді сағынған кезде телефон арқылы сөйлесіп тұрамын.

Көктемнің алғашқы мерекесі 8

наурыз мейрамы жақындап қалғанда інім екеуміз әжемізге қолдан сыйлық дайындаймыз. Әжем келген кезде сол сыйлықты сыйлаймыз. Ол кісі: «Сендердің қуанып жүргендеріңнің өзі мен үшін үлкен сый» – деп айтады. Әжесін күнде көріп жүретін балалар қандай бақытты!

Сарыбай Нұрдәулет
5 сынып оқушысы
Шақат ОЖБМ

Аяулы жан

Ана – бұл адамның арқасында біз қазір бұл дүниеде жүрміз. Сондықтан да шексіз алғысымызды айтамыз. Ананың ақсүтімен өсіп келдік. Өлемдегі ең кешірімді, ең мейірімді жан – ана. Ана баласы қандай қателік жасаса да кешіреді. Оның мейірімділігінде шеек жоқ.

Меніңше, әрбір адамға сүйетін, мәпелейтін анна керек. Алғаш реет баласына тамақ пісіруді,

үй жинауды үйреткен – ана. Осы шуақпен жылынып, асыл ананың құшағында мейірім алып жүрген барша адамзат аналарды мәңгі ардақтап, аялай білсе, бұдан асқан бақыт жоқ шығар. Ананың мейірімі жан-жағына өз шуағын төгеді. Осы шуақпен жылынып, асыл ананың құшағында мейірім алып жүрген барша адамзат аналарды мәңгі ардақтап, аялай білсе, бұдан асқан бақыт жоқ шығар.

Қорыта келгенде неше жасқа келсек те, әрқайсымызға ана керек. Сол себепті де, әрдайым анамыздың қастарынан табыла білейік.

Ананың мейірімі жан-жағына өз шуағын төгеді. Осы шуақпен жылынып, өмірге деген қадамыңды нық басып жүресің.

Рысбекова Дариға
6 сынып оқушысы
Шақат ОЖБМ
Павлодар ауданы

«Өнеге» ата-аналар клубы ашылады

Аудандық білім бөлімінің жоспарына сәйкес, Наурыз мейрамы қарсаңында Малыбай жалпы орта білім беру мектебінде «Өнеге» ата-аналар клубының ашылу жоспарлануда.

Клубтың басты мақсаты – «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру аясында оқушы бойына ұлттық тәрбиені сіңіру, қазақтың ұлттық қолөнерін оқушы бойына дарыту мен ата-аналармен жұмысты жандандыру.

Ал негізгі міндеттері – ата-ана мен мектептің өзара байланысын нығайту мен ұлттық тәрбиені жандандыру, қазақтың ұлттық қолөнер түрлерін қайта жаңғырту болып табылады.

Ата-аналар клубының

құрамына мектептің белсенді ата-аналардың бірі – Зәкерхан Гүлшира ою өрнектен шеберлігін көрсете білсе, Қызырбек Сәрсенбек – қамшы өру шеберінен, Мұқай Айша – тоқыма, Мұтәр Сағымгүл – ұлттық тағам әзірлеуінен болса, Қонақбаева Самал – құрақ көрпе тігуден шеберлік-сабақтар береді.

Болашақта ата-аналар клубының мақсаттары мен міндеттері өз нәтижесіне жетіп, мектеп оқушыларымызға ұлттық тәрбие бағыты бойынша қосымша пайдалы мәлімет береді деген үміттеміз.

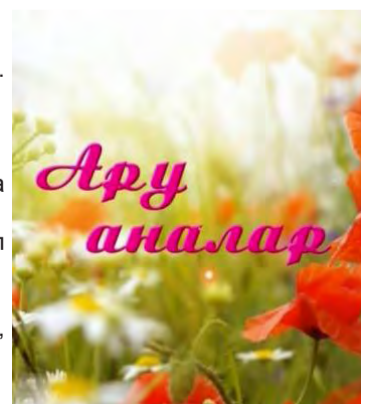
Айнагуль Баймульдина
Малыбай ОМ-нің ТЖДО

Менің анам

Теңеймін сені анашым жарық күнге
Төгетін бар жылуын жер бетіне.
Аялы алақаның ыстық маған,
Таппадым күннен артық теңеу саған.

Мерекең құтты болсын келе жатқан
Үмітіңді ақтаймын маған артқан.
Әзірше қымбат сыйлық қолымда жоқ,
Өлең жаздым жүректен жарып шыққан.

Азамат болсам деймін ел мақтанған,
Борышым ақ сүтіңді ақтай алсам.
Аналар көп болса екен елімізде,
Алтыннан кеудесіне жұлдыз таққан!

№37 ЖОББМ
3 «д» сынып оқушысы
Жанабай Дінмұхаммед

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Қош келдің, Наурыз!

Шақат жалпы орта білім беру мектебінде Наурыз мерекесін атап өту тұжырымдамасына сай Наурыз мейрамының 10 күндігін атап өту басталып кетті. Ең алдымен Наурыз мейрамына жауапты топ құрылып, белгіленген жоспар бойынша іс-шараларды өткізу талқыланды. Барлық шаралар санитарлық норманы сақтай отырып өткізу керектігі басты назарда болатындығы айтылды. Мерекені қазақтың қара үйінсіз елестетуі мүмкін емес. Сондықтан ең бірінші күн мектебіміздің бірінші қабатында оқушылардың қолымен жасалған киіз үйлер қазқатар қойылып, киіз үйлер көрмесі ұйымдастырылды.

«Шымырлық пен шеберлік күні»

Наурыз мерекесін атап өту тұжырымдамасы негізінде атап өтілетін «Шымырлық пен шеберлік күні» аясында мектебімізде Қазақша күрес пен тоғызқұмалақтан сайыс өткізілді.

Дене шынықтыру пән мұғалімдері ұйымдастырған шараға қатысушы оқушылар іріктеуден өткізіліп барып қабылданды.

Тоғызқұмалақ бойынша мектепшілік жарысқа 1-6 сынып оқушылары арасынан 20 бала іріктеліп олар кіші және үлкен топ болып екіге бөлінді, кіші топта 1-3 сынып оқушылары, үлкен топта 4-6

сынып оқушылары бақ сынасты. Нәтижесінде кіші топта 3 орынды Бейбіт Нұржігіт және Қылышпаев Ерасыл, 2 орынды Канкин Ералы бірінші орынды 1 сынып оқушысы Зейнолла Ернұр иеленді. Жоғары топ арасында 3 орын 6 сынып оқушысы Карминов Тамерлан, 2 орын Зейнолла Толғанай, 1 орын 4 сынып оқушысы Данияр Асель иеленді.

Ер балалардың арасында қызығушылыққа ие ұлттық ойындарымыздың бірі «Қазақша күрес». Күреске қатысушы балалардың саны жылдан жылға артып келеді. Бұл осы жолғы сайыста білінді. Бұл жерде оқушылар дене салмағына байланысты іріктеліп алынады. Сайстың нәтижесінде: 30 кг 1-орын Абенев Аян; 2-орын Мурат Ағыжан; 3-орын Евлоев Алексей 45кг 1-орын Шакен Мансұр; 2-орын Иманбай Ілияс 50 кг 1-орын Украинченко Роман; 2-орын Линд Смайль 75 кг 1-орын Шарипов Бахтияр; 2-орын Жумаш Ансар; 3-орын Әбілғазы Ералы иеленді. Барлық қатысушылар мақтау қағаздарымен марапатталды.

14-наурыз - Көрісу күні

14 наурыз - Көрісу мейрамы. Көрісу күнінде халық қыстан аман-есен шыққанына қуанып, бір-бірімен қол алысады. Таң сібірлеп атысымен, көрісу мерекесін асыға күтіп отырған әрбір отбасы алдын ала дайындалып қойған дастарханын жаяды. Міне, осылайша Наурыздың алғашқы мерекесі басталады. Мектебіміздің ұжымы Көрісу күніне арналған шағын көрініс дайындап мектеп оқушыларына сәлемдесудің түрлерін көрсетті. Бұл шара шағын қатысушылармен түсіріліп мектебіміздің бірінші қабатындағы теледидар арқылы оқушыларға көрсетілді. Жалпы қазақ халқының әр шарасының терең мағынасы болатындығын білеміз. Бұл көрісу күнінде отбасындағы қонақжайлық пен адамдар арасындағы ынтымақтастықты нығайтады,

балалар үлкендерге қарап үлгі алады. Тоқшылық пен молшылық болсын деген ырымы тағы бар. Сол себепті таң атысымен түске дейін үш үйді үлкендер мен қатар балалар да аралаған. Осындай дәстүрді жалғастыру ұрпаққа жеткізу мектебіміздің тәрбиелік бағытының бірі. Наурыз мерекесін тойлау тұжырымдамасында осындай тәрбиелік шаралар жеткілікті. Оның барлығы өз кезегімен өткізіледі деп ойлаймыз.

15 наурыз- Жайлау күні

Кең-байтақ қазақ жерінде өмір сүрген ата-бабамыз табиғатпен тығыз байланыста болды. Табиғат – ол біздің бір бөлшегіміз. Біз қоршаған ортаны аялау арқылы өмір сүру сапасын жақсарту аламыз. Оны өзімізден кейінгі балаларға да үйретуіміз керек. Наурыз мерекесі қарсаңындағы «Жайлау күні» осы табиғатты аялауға арналған шараларды көздейді. Айналамызды тазалау, тал егіп, көшет отырғызу бұл жас ұрпақ үшін тәрбие мен тәлімге толы ұлағатты іс. Біз үшін тазалық қашан да бірінші орында тұрады. «Бір тал кессен, он тал ек», «Атаңнан мал қалғанша тал қалсын» деген қанатты сөздерге қарап-ақ көшет отырғызудың, айналамызды кәгалдандырудың қаншалықты маңызды екендігін түсіну қиын емес. Қыс соңындағы қарларды тазалау, қар астынан шыққан қоқыстарды жинау сияқты істер де көп. Осы күні мектебіміздің еңбек пәнінің мұғалімі Смайлова Маржан Мағмерқызы өзінің оқушыларымен мектеп ауласын абаттандыруға арналған гүл тұқымдарын отырғызды. Оқушылар гүл отырғызумен қатар көктем айының ерекше тұстары, ағаштар мен гүлдерді қалай, қай кезде отырғызу керектігі туралы мәліметтермен таныстырылды. Гүл күтіміне қатысты мәліметтермен бір-бірімен бөлісті. Наурыз айы келісімен әр азамат өзінің ауласын тазартып, абаттандыру жұмыстарын қолға алу керектігі осы күн арқылы барша Қазақстандықтарға ескертілді. Бұл өте мағыналы, тәрбиелік мәні мол шара. Осындай шаралар жалғасын табады деген үміттеміз.

Музыканттар әлемі (Қиял ғажайып ертегісі)

Ерте ерте ертеде, бір ит болыпты. Ол өзі өнерлі музыкант болыпты. Домбырада жақсы ойнап, кез келген күді, әнді домбырамен жақсы шырқаған екен. Осы жолмен көшеде келе жатса, алдынан ән айтып жүрген мысықты көреді. Оның дарындылығын байқаған соң, былай дейді:

-Сәлем мысық, музыканы жақсы көресің бе? Дауысың өте керемет екен. Бірге басымызды қосып, бір топ құрайық. Не дейсің?

- Мақұл, мен музыка саласын ұнатамын. Ойың керемет болды. Келісемін.

-Керемет! Енді топ құру үшін тағы жанымызға тағы басқа да басқа аспаптармен ойнайтын музыканттар болса жақсы болар еді... Жүр менімен, базар жаққа барып келейік. Екеуі базар жаққа қарай бет алды. Енді базарға келсе флейтамен ойнап жатқан әтешті көреді. - Міне, керемет!

Әтешжан флейтада ойнағанын бұл қандай дарындылық! Осы базарда ойнағанда бізбен топ құрып, гостольға шығып, бізбен жүр. Әтеш қуана-қуана келіседі де ит, мысықпен бірге барады. Үшеуі орманға жаққабет алды. Апаннан пионинаның дыбысы шығады. Үшеуі дыбысын естіп, апанға таңғала қарайды. Қараса саусақтары майысып, аю пионинада ойнап отыр екен. Сонда үшеуі: осындай дарындылығың

бар екен, апанда не істеп отырсың? Сонда аю: менің атамнан қалған пионина. Атам белгілі пионист болған. Атамнан қалған мұра. Өзім ойнап үйреніп кеттім. Сонда ит: бұл дарындылығыңды апанда тықпай, ел алдында көрсетуге қалай қарайсың? Бізбен топ құрып, гастрольге шығайық. Аю: керемет ұсыныс, әрине. Рақмет сіздерге, қуанғаным сонша, қуанышым көңіліме сыймай отыр. Төртеуі жаттыға бастайды. Ит домбыра шертіп, әтеш флейтада ойнап, аю пионинамен және мысық ән айта бастады. Төртеуі қосылып керемет топ шықты.

Күндердің бірінде төртеуі театрдың жанындағы шулап жатқан кісілерді көреді. Ит: бұл адамдарға не болған екен? Сонда бір адам баласы: бұл жерде музыканттар келіп концерт қоюы тиіс болған. Біз билеттер

сатып алғанбыз. Олардың ауырып қалғанын бізге айтып, қана қойды. Ит жанындағы достарымен сөйлесіп, сол жерде шулап жатқан халықтың кезінше инструменттерін алып ойнай бастады. Ит өзінің домбырасымен, аю пионинамен, әтеш флейтамен және керемет дауысымен мысық шырқай бастады. Халық шулағанын қойып, тамсана, таңғала осы топқа назар салды. Сол жерде тыныштық орнап, біраздан соң ду қол шапалақ соға бастады. Театр қожайыны бұны көріп, оларды сол театрда жұмыс істеуге шақырды. Төртеуі қуана-қуана келісіп, сол кезден бастап музыканттар атазып, мақсаттарына жетті.

№39 ЖОББИ
3 сынып оқушысы
Матенова Дария
Сынып жетекшісі:
Асаинова Аигерім

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Наурыз - барша мұсылман әлемі тойлайтын ұлы мереке. Наурыз –Ұлы мейрам. Бұл күні бүкіл табиғатқа, тіршілік иесіне, өсімдік, жан-жануарларға ерекше сезім, қуат, қасиет нұры құйылады. Ертедегі бір аңызда: Бір күні Нұх пайғамбардың кемесі Қазығұрт тауына келген сәтте жердің бетін жайлаған топан су кері қайтады. Сол сәт жер бетіне табаны тиген барлық тіршілік иелері көк аспаннан түскен қасиетті қазаннан дәм татады. Содан бері бұл күнді «Ұлыстың Ұлы күні» деп жариялайды. Наурызды тойлау тарихы Ұлы Абай өзінің «Біраз сөзі қазақтың қайдан шыққаны» жазбасында Наурыз тарихын көшпелі халықтарды «хибиғи», «хұзағи» деп аталатын көне заманына ұштастырады. Яғни, жаңа күн есебіндегі мерекеде ертеде парсы тілдес халықтар мерекені бірнеше күн тойлаған. Наурыз күндерінде мынадай салт-дәстүрлер ырымдап, жасаған: Әр жерде от жағып, отқа май құйған, жаңа өнген жеті дөңге қарап болашақты болжаған, жеті ақ кесемен дәстүрлі ұлттық көже «саумалық» ұсынған, ескі

киімдерін тастаған, бір-біріне гүл сыйлаған, үйлерінің қабырғасына дөңгелек ою – «күннің символын» салған, үйлерінде тіреу ағашқа гүл ілген, түрлі жарыстар өткізген, және ең бастысы бір-біріне қонаққа барып, «Жаңа жыл жарылқай кел!» деп бір ескі шыны-аяқты сындырып, жамандық кетсін деп, жақсы тілектер тілеген.

Ал дана қазақ халқында дәстүр бойынша наурыз мерекесінде ел-елде қуанышпен қарсы алынып, шаруаның бір малы екеу болып, көңілі өсіп, жасы үлкендер құшақтасып көрісіп, жасөспірім жас буын қуанысып, күлісіп, жанның бәрі дүниеге жаңа келгендей мәз-мейрам болып жүреді. Наурыздың салт-дәстүрдің ел арасындағы тәлім-тәрбиелік мәні зор. Халықтың атадан балаға көшіп, дамып оты-

ратын тарихи әлеуметтік, мәдени-тұрмыстық, салт-сана, мінез-құлық, тәлім-тәрбие және рухани іс-әрекетінің көрінісі салт-дәстүр арқылы танылады. Ұлық мерекені (қашықтан) мектептегі бала-лар атап өтудегі басты мақсат – салт-дәстүр мен наурыз құндылықтарын дәріптеу. Бұл бала тәрбиесіндегі басты қағида. Осы салттарды әсте ұстанып, Ұлыстың Ұлы күніне Наурыз мерекесіне орай өз мектебімізде көптеген іс-шаралар жоспарлы түрде ұйымдастырылып, өтуде. Солардың бірі, облыстық «Ізгілік пен парасат» жобасын іске асыру жоспары бойынша отбасылар арасында «Салт-дәстүр білгірі» ретінде «Мен дәстүрімді мақтан етемін» қазақтың ұмыт қалған салт-дәстүрлерін жас ұрпаққа таныстыру мақсатында әр сынып челлендж ұйымдастырып өткіздік. Мәселен: Сәлем салу, Босаға майлау, Тұсау кесу, Ашамайға мінгізу, Бесікке бөлеу, Уызға шақыру, Түстену, Сүйінші сұрау тағы да басқа салттар бойынша бейнероликтер (әр сыныптағы бір отбасында) түсірілді. Әр сыныптың таңдауы

бойынша отбасындағы түсірілген бұндай салт-дәстүрлерді көрген-білген бала жасындағы ұрпақ еш ұмытпайды.

Салт-дәстүр – ел өмірімен біте қайнасып кеткен рухани және мәдени азық. Заман өзгерсе де, ұлттық салт – дәстүріміздің көнермейтіндігін, Ұлыстың Ұлы мерекесіне орай өтілген іс-шараларымыз арқылы ұлтымызға жалын, ұрпағымызға тәлім беріп келе жатқан салт-дәстүрімізді ұмытпай, қазақ деген халықтың патриот ұрпағын тәрбиелеу, бүгінгіміз мен келешегіміздің нәрлі қайнарына айналдыру – әрқайсымыздың борышымыз деп білейік! Ең бастысы – салтын сүйген әрбір жас ұрпақ болашақта халқын сүйетін, еліне адал қызмет ететін, тілінің, салт-дәстүрінің жанашыры болатынына сенімдімін.

Жыл басы, келе жатқан Әз-Наурыз мерекесі бәрімізге құтты болсын! Ақ мол болсын! Ұлы халқым тоқ болсын!

Бекмұрат Уахатов
атындағы орта мектебінің
бастауыш сынып мұғалімі
Исағалиева Айгүл,
Аққулы ауданы

Наурыз кәдесі

Наурыз – балалар үшін басты мереке. Наурыз мейрамы қарсаңында Аққулы ауданының білім беру ұйымдарында және еңбек ұжымдарында Наурыз мейрамын тойлағанда «Наурыз кәдесі», «Наурыз қоржын» сыйлықтарын беру, балалар аудиториясына баса назар аудару мақсатында, үнемі дәстүрі енгізу болып табылды.

Әр мектептің сынып жетекшілері наурыз мерекесінің нышандары бар заманауи сипаттағы ашық хаттар, электронды стикерлер, gifтер, мемдер жасап, өз қолдарымен қоржын жасап, оқушыларға сый тартты. Қоржынға ұстаздар өз тарапынан

тәтті тағамдар мен кеңсе тауарлар, кәдесыйлар және тағы да басқа нәрселерді алып толтырды.

Осы дәстүрді мектеп директорларының тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары да қолғап, сынып жетекшілерге еңбекқор және ұқыпты еңбектері үшін «Наурыз қоржын» сый тартты. «Наурыз қоржын» сыйлықтарын беру акциясы әлі де Наурыз мерекелік күндері жалғасуда, дәстүр өз жалғасан кейінгі уақытында да үнемі болып қалады.

Әсем Оспанова
білім бөлімінің әдіскері,
Аққулы ауданы

Кең даланың символы – киізүй

Аудандық білім бөлімінің жоспарына сәйкес, сонымен қатар облыстық «Шаңырақ» жобаның іске асыру негізінде барлық аудан мектептерінде «Кең даланың символы – киізүй» тақырыбында ұлттық шығармашылық шеберлерінің шеберлік сабақтары мен «Киізүй-фест» көрмелер асырылуда.

Негізгі мақсаттары мен міндеттері – ұлттық шығармашылықты жандан-

дыру және дамыту, қазақ мәдениетінің дәстүрлерін көбейту мен өскелең ұрпақтың эстетикалық, еңбек, отбасылық, ұлттық және патриоттық тәрбиесі, оқушылардың алдағы өмірге қажетті білім, еңбек біліктілігі мен дағдыларын қалыптастыруы мен танымдық қызығушылығын одан әрі дамыту болып табылады.

Әсем Оспанова
Білім бөлімінің әдіскері,
Аққулы ауданы

Ата-баба өсиеті – өшпес мұра

Абай атамыз «Туғанда дүние есігің ашады өлең...» деп, әрбір жас нәресте өмірге іңгәлап келген сәттен-ақ оның құлағына ата өсиетін өлеңмен сызылып, тербеліп жеткізген. Менің отбасым күнделікті өмірімде осы ата-бабамның өсиеттерімен – ақ тәрбиенің қайнар бұлағын жадыма тоқып, бойыма сіңіріп жатыр. Ең алдымен Абай атамызды Зере әжесі тәрбиелегендей бізді де әжеміз аялы, мақпалдай жұмсақ алақанымен басымыздан сипап, маңдайымыздан өбіп, күлімсіреген ақ жүзі мейірімге тола отырып, халқымның өсиетін құлағымызға құйып жатса, нағашы атамыз ұл бала шаңырақ иесі деп, бауырыма бата-тілектердің мәнін ұққызып, жаттатуда. Үйге келген қонақты алдынан шығып қарсы алуға, төрге отырғызып, дәм татқызуға, қыдырдың бірі қыдыр деп, келген қонақты құдайымыздай сыйлау керек екендігін де отбасы тәрбиесінен ұғып жатырмыз.

Әрине, туған тілімнің құдіретін бойыма сіңіріп, ана тілімді құрметтеуге, шұбарламай таза сөйлеуге үйретті. Отан – Ана, деп, туған жерді, елді қадір тұтуға, ақ жаулықты әжені, бала көтерген ананы, ақсақалды қария мен

отбасының асыраушысы әкені сыйлауды үйретті. Үйдегі жан әкем мен анамды шексіз сүйеміз, қарсы келмей өнеге тұтуымыз осы ата-әжемнің бауырым екеуімізге үйреткен өсиеті, айтқан ақылының арқасында деп білемін. Ата-аба өсиеті ол тек отбасы, үй іші ғана есес, табиғатты аялау, жап-жасыл ну орманың, мөлдір бұлағын, асқар тауын, иен даланы мекен еткен жан-жануарын, көк аспанымызда қалықтап ұшқан құстарымызды, мөлдір суда ыршып ойнақ салған балықтарымызды да көздің қарашығындай сақтауымыз болып табылады деп ойлаймын. Ата-баба өсиетін ұғынып, дұрыс жолмен жүру, жақсылыққа ұмтылуды өзіміздің борышым деп санаймын. Абай атамның «Ғылым таппай мақтанба» өлеңі бізге ұран етіп қалдырған өсиеті.

Мен секілді барлық баланың арманы туған жерінде бейбітшілік болып, отбасында бақытты өмір сүру, ата-баба өсиетін, салған сара жолын сақтау, құрметтеу деп ойлаймын.

Нығманова Айсана
5 «а» сынып оқушысы
№33 мектеп
Ленинск кенті

«Boursakparty»

Аққулы ауданының білім бөлімінің жоспарына сәйкес, Аққулы ауданының білім мекемелерінде Наурыз мерекесін тойлау тұжырымдамасы аясында «Boursakparty» аудандық жоба асырылуда. Жобаның аясында оқушылар мен ата-аналар бірлесе ұлттық нан өнімнің бірі – бауырсақ әзірлуде.

Жобаның мақсаттары мен міндеттерінің бірі отбасылық дәстүрді отбасындағы тәрбиемен әлеуметтік-мәдени құндылықтарды қалыптасытыру мен отбасылық бірлестікті қалыптасытыру, ұлттық салт-дәстүрді ұлттық тағамдар арқылы баланың бойына сіңіру және шығармашылығын дамыту үшін жағдай жасау болып табылады.

Осылай өз өнерлерін үйдегі аналардың жас көмекшілер түрлі-түрлі бауырсақ пісіріп көрсетуде.

Әсем Оспанова
Білім бөлімінің әдіскері

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Әрбір халықтың өзіне ұлттық танымы, қөзқарастары мен ұлттық наным-сенімін білдіретін әдет-ғұрыптары, салт-дәстүрлері бар.

Ата-бабамыздан келе жатқан салт-дәстүрлердің ұмытылып кетуіне жол бермей, ұрпақтан ұрпаққа мұра ретінде қалдырып және сол дәстүрлерді қолданып жүрген халықтың бірі – қазақ халқы деп айтуға болады.

Ең алдымен, салт-дәстүр дегеніміз не, соған тоқталып өтейін. Салт-дәстүр дегеніміз – ел өмірімен біте қайнасып кеткен рухани және мәдени азық. Біздің қазақ халқы өз ұрпақтарын қасиетті салт-дәстүрлерімен, ырым-тыйымдарымен тәрбиелей отырып, ұл-қыздарының теріс жолға түсірмеген. Бір сөзбен айтқанда, салт-дәстүр адам-

ды тура жолмен жүруге, жөн-жосықты біліп, үйренуге және де өмірде қолдануға таптырмас рухани байлық.

Біздің халқымыз үйлену тойына, жаңа туған сәбиге, қонақ күтуге байланысты әлі күнге дейін қолданылып келе жатқан салт-дәстүрлеріміз өте көп. Олардың кейбірі заман талабына сай өзгерістерге ұшыраған болса,

кейбіреулері еш өзгеріссіз бүгінгі күнге дейін жетіп, қолданысқа ие болып отыр. Дегенмен, мені толғандыратын бір жағдай бар, ол – қазіргі таңда кейбір салт-дәстүрлеріміздің ұмытылып бара жатқандығы. Біз тек Наурыз мерекесінде ғана кейбір салт-дәстүрлерімізді есімізге түсіреміз.

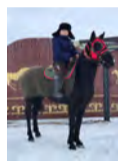
Осындай күрмеуі шешілмеген жағдайларды біле отырып, мен жұдырықтай жүрегіммен қолыма қалам алып, салт-дәстүр арқылы өзім сияқты жас жеткіншектердің өз Отанына, туған жеріне деген патриоттық сезімдерін оята аламын деген оймен жазып отырмын. Менің ойымша, ең алдымен Отанға, туған жерге деген сүйіспеншілікті салт-дәстүрімізді дәріптеуден бастауымыз керек. Сонда ғана халқымыздың әрбір

мүшесі салт-дәстүрін жете таниды, ал салт-дәстүрді білсе тарихын таниды. Біз халқымызға өз салт-дәстүрлерімізді қалай дәріптейміз? Бұны әркім әртүрлі жүзеге асырады деп ойлаймын. Ал мен осы жазбам арқылы өзім секілді жас жеткіншектердің бойына қазақтың салт-дәстүрлеріне деген қызығушылықтарын оята алдым деп санаймын.

Ұрпақтан ұрпаққа мұра болып, тәлім – тәрбие беріп келе жатқан салт-дәстүрімізді ұмытпай, қазақ елінің патриоты болу – әрбіріміздің парызымыз. Сондықтан да салт-дәстүрімізді ұмытпай, жүрген жерімізде білгенімізбен бөлісіп жүрейік.

№33 жалпы орта білім беру мектебінің 7 «а» сынып оқушысы Жұмабай Арайлым

Атқа міну мәдениеті

Өскекең ұрпаққа салт - дәстүрімізді, әдет-ғұрыпымызды, ұлттық ойындарымызды насихаттау мақсатында Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың «Ұлы даланың жеті қыры» бағдарламалық мақаласының «Атқа міну мәдениеті», «Дәстүр мен Ғұрып» арнайы жобаларының аясында ауданымызда ата -аналарының тарапынан өз бастамасын тапты. Қазақ даласы күллі адамзаттың өміріне елеулі әсер еткен оқиғаларға куә. Ата-бабаларымыз жылқыға қатысты ашылған барлық жаңалықтың бастауында тұр. Демек, атқа міну мәдениеті - Ұлы даладан тараған, деп айтуға толық негіз бар. Сондықтан, Елбасының «Ұлы даланың жеті қыры» атты мақаласында көтерілген бастамаларды зиялы қауым өкілдері ғылыми дәйектермен толықтыратын уақыт жеткендігін айтты. Олардың пікірінше, маңызды мақаланың

ерекшелігі - алдымен адамзаттың тарихына, соның ішінде төл тарихымызға деген жаңа тәуелсіз көзқарас. Ежелден ат баптаған қазақтар жаһандық мәдениетті дамытуға үлес қосқан. Тіпті, мұны ежелгі сақ, ғұн дәуірінен бері келе жатқандығын зерттеген батыс тарихшылары да мойындады.

Жаңа оқу жылынан бастап, аудан мектептерінде Ұлттық ойыны - мектеп үйірмелерінің бірі болып, жоспарлануда. Негізгі мақсаты - халқымыздың ұмыт болған салт - дәстүрін еске түсіру мен баланың танымдық қабілетін, қызығушылығын арттыру, ой өрісін шығармашылық қабілетін дамыту. Халық дәстүрлерін танып білу, ұлттық қазынамыз салт-дәстүрлерімізбен таныстырып, отансүйгіштік қасиеттерін қалыптастыру, рухани байлықты қадірлеп- қастерлеу керектігін түсіндіру болып табылады.

Әсем Оспанова
Білім бөлімінің әдіскері,
Аққулы ауданы

БЕСІККЕ БӨЛЕУ ДӘСТҮРІ

Бесік Айырқалпақ Айдаһар бидің заманында дүниеге келген деседі. Ол кезде ұлан-байтақ даланы Мизам баб қорғайды екен.

Қара қытайлар Сарыарқаның кеңдігіне қызығып, жиі шабуыл жасап отырады. Бірақ Мизам бабқа шамасы жетпей, үнемі жеңіліс табады екен. Мизам баб ағаш егуді, бау-бақша жасауды кәсіп етеді. Жұрт «ағаштың пірі – Мизам баб» деп атайды. Аңызда Жетісу мен Алтай өңіріндегі ну орман Мизам бабтың екен ағашынан шыққан деседі. Ол жүз елу жыл жасап қайтыс болыпты.

Бабтың дүниеден қайтқанын естіген қытайлар бір күнде келіп, оның орманын өртеп жібереді. Бұл кезде Мизамның баласы Айдаһар алыста жүр екен. Әкесі түсінде аян беріп: «Пейілі тар қаскүнем менің орманымды өртеді», – дейді. Айдаһар би ертесіне жетіп келеді. Орман түгелімен жанып кетіпті. Тек бірлі-жарым тобылғының қисық бұтақтары ғана оттан аман қалған екен. Айдаһар әкесіне Құран бағыштап, қисық ағаштарды өзімен бірге ала кетеді. Бір күні Айдаһардың сәбиі уанбай, жылай беріпті. Әйелі екеуі не істерін білмей қиналады. Емші-тәуіптерді жағаласа да, баласы жұбанбайды. Би қатты сасады. Қызының жылағанына шыдай алмай, далаға шығып кетеді

де, Құдайдан медет тілейді. Бір уақта қызының дыбысы шықпай қалады. «Бір нәрсе болды ма екен» деп үйге жүгіріп келсе, қызының жанында ақ киімді бір кісі отырады. Ол жанбай қалған тобылғының қисық бұтағына бөпені салып тербетіп отыр екен. Айдаһар жақындағанда көзден ғайып болады. Би мұны «Құдайдан келген ишарат» деп түсінеді. Түнімен қисық ағаштарды құрастырып отырып, бесікті жасап шығады. Сәбиін соған салғанда ол жұбанып, тәтті ұйқының құшағында тербелген екен. Бесіктің пайда болуы аңызда осылай баяндалады. Бесік ең алғаш тобылғыдан жасалғандықтан, ол қасиетті ағаштардың біріне айналыпты. Одан бесік, қамшы, ыдыс-аяқтар жасапты. «Бесікті отқа жақпа», «аяқасты етпе», «қадірлеп ұста» деген ырымдар осыдан кейін шыға бастаған екен. Тобылғы бесікте тербелген сәбиі «арыстандай топ жарады, жолбарыстай жол тосады» деп ырымдайды.

әзірлеген
Бегімхан КЕРІМХАНҰЛЫ
М.Әуезов атындағы ЖОББ мектептің қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі
Павлодар қаласы
Қазақстан Журналистер Одағының мүшесі

«Шашбау – Selfi»

Шашбау – қыз-келіншектер шашына тағатын сәндік әшекей-бұйым. Мұндай әйел шашының әр-ажарын аша түсетін, өрілген бұрымның ұшын бекіту үшін тағылатын алтын, күміс тиындар, кейде маржан қадалған, ызылған бауы бар. Шашбауды түркі халықтары ежелден қолданып келеді. Жасалу, әшекейлеу әдістеріне қарап оларды үзбелі Шашбау, шашақты Шашбау деп топтастыруға болады. Оның қазақтар арасында сөлкебай Шашбау, теңге Шашбау, шаштеңге, үкі аяқты Шашбау, шаштүлек (лентадан жасалынған), шашбаутас (жалпақ күміске асыл тастар орнатылған) сияқты түрлері кеңінен кездеседі. Шашбау көбіне күмістен қақталып

соғылады, ұшына теңгеден (сөлкебай) шұбыртпа тағылып немесе түсті масатыдан, жібектен ызылып шашақталынады. Матадан жасалған Шашбаудың екі ұшына зер шашақ тағып, оның жоғарғы жағынан бунақтап құндыз тұтады. Шашбауды бұрымға қоса өріп, шаштың ұшына таяу жерден оны бір шалып байлайды да, бұрымның ұшын бекітіп тастайды. Жасы келген әйелдің Шашбауы қарапайымдау болады. Шашбау біріншіден, әйел шашының өсуіне ықпалын тигізеді, екіншіден, басқа массаж жасайды. Ерте заманда Шашбау тағу шаш арасындағы жын-шайтандарды қашырады деген түсініктен туындаған.

8 наурыз мерекесі қарсаңында Аққулы ауданының барлық мектептерінде «Шашбау – Selfi» атты аудандық жобаның іске асыруы өтті. Жоба – аудандық білім бөлімінің жоспарына сәйкес өз бастамасын тапты. Әр мектептің қыз балалары «Шашбау – Selfi» жасап, мектепшілік байқау түрінде өткізді.

Әсем Оспанова
Білім бөлімінің әдіскері,
Аққулы ауданы

«Сырғалым» қыздар клубы ашылды

8 наурыз мерекесі қарсаңында Лебяжі жалпы орта білім беретін мектебінде «Сырғалым» атты қыздар клубының салтанатты ашылуы өтті. Жиынға мектептің Аққулы ауданы қыздар клубының бастамшысы Оспанова А.Н., Лебяжі ЖОББМ директоры Камбаров Р.А., ата-аналар және 7 «а», 6 «ә» сынып қыздары қатысты. Аталмыш клуб жетекшілері Жуматаева Үмітжан Сериковна және Берделхан Әсемгүл жоба мақсат-міндеттерімен таныстырып, жоспарымен және алға қойған жұмыстарымен бөлісті.

Жалпы мақсат жасөспірім қыздарды әлеуметтендіруде психологиялық-педагогикалық қолдау үшін жағдай жасау. Клуб өз қызметін тегін ерікті негізде жүзеге асырады. Атқарылатын жұмыс жыл бойы үздіксіз ұйымдасады. Мұнда психологиялық тренингтер, пікірталас, салт-дәстүрге баулу, киім үлгісіне ерекше мән беру, сауалнамалар, фильмдерді

қарау, оларды талқылау сынды әр бағытты қамту аясында жүзеге асырылады. Алғаш шымылдығы ашылған шарада алдымен бастамшы болып отырған Әсем Нұрланқызы сөз бастап алғашқы бағдарды баяндады. Сонымен қатар үлкен үміт артып, жасөспірім қыздарымызға өте пайдалы болады деген сенім білдірді. Лебяжі жалпы орта білім беретін мектеп директоры өз сөзінде клубтың ашылуымен құттықтап, игі бастама қыз балаларға тәлімі мен тағылымы мол талай жұмыстар болатынын сөзге тиек етті. Шараға қатысқан ата-аналар да осындай тәлімді клубтың мектебімізде ашылғанына өз ризашылығын білдірді. Алдағы уақытта «Сырғалым» клубының аясы кеңейіп, жасөспірім қыздарымыздың сырлас досы әрі рухани құндылықты бойына дарытатын алтын ұяға айналады деген сенімдеміз.

Берделхан Әсемгүл
Лебяжі ОМ-нің
«Сырғалым» қыздар клубының жетекшісі

№№5-6

(336-337)

от 31 марта
2021 года

Праздник 8 Марта известен всем людям на Земле и ассоциируется с красотой, весной, женской нежностью и подарками, в то время как изначальные политические и социальные смыслы даты остаются почти без внимания. Этот праздник появился как день солидарности женщин в борьбе за равные права. Сейчас же это лишь очередной повод порадовать маму, бабушку, жену или подругу. Но не стоит забывать об исторических подвигах женщин, благодаря которым наша жизнь изменилась к лучшему.

Женщины имеют огромную силу духа, энергию и способность вдохновлять мужчин на подвиги и изменять окружающий мир. Они не только непревзойденные хранительницы очага, но и храбрые, разносторонние люди, способные внести большой вклад во все сферы жизни.

Например, много ли вы знаете женщин, командующих войсками? Жанна д'Арк повела армию в битву, чтобы спасти свой народ, и умерла достойно, не предав своих идеалов. Такой выдержке стоит поучиться каждому мужчине. А царствующую королеву Великобритании в народе прозвали женщиной «с мягким сердцем,

но железным характером». В годы войны она добровольно записалась в отряды самообороны

и стала единственной королевой, прошедшей военную службу. Еще одной женщиной с суровым нравом является Маргарет Тэтчер, ставшая первой женщиной премьер-министром не только Великобритании, но и среди стран Европы, спасая свою страну от неминуемого банкротства, вернувшая родине либеральные идеи, личную свободу и свободу предпринимательства. Она также получила прозвище «Железная леди» за свой непреклонный характер, жесткий стиль руководства. В наши дни ее прозвище используется как шуточно-ироническое выражение в отношении решительной, непреклонной, волевой женщины.

Но даже будучи совсем юными и нежными девушки могут отличиться храбростью. Малала Юсуфзай – пакистанская девушка, прославившаяся на весь мир в 11 лет благодаря своему блогу, в котором она рассказывала о зверствах талибов, которые захватили деревню, где жила Малала. Девочка писала о том, как талибы запрещают женщинам получать образование, не признают за ними общечеловеческих прав и свобод. Спустя год они вычислили автора блога и расстреляли Малалу в городском автобусе, ранив еще несколько человек. Девочка чудом осталась жива, была переправле-

на в Великобританию и удостоена Национальной пакистанской молодёжной премии мира. В 16 лет Малале присудили Нобелевскую премию мира, сделав ее самым молодым лауреатом за всю историю. Сейчас Малале 23 года, она работает в Ливане, открывая там школы для девочек.

Как я упоминала ранее, женщины – очень разносторонние. Хеди Ламарр – пример сочетания красоты и ума. Популярная в 1930-1940-е годы австрийская, а затем американская актриса кино, она оставила карьеру и ушла в науку для работы над новыми способами кодировки сигналов. В результате она разработала такой способ передачи данных, который невозможно было заглушить с помощью помех. Изобретение Хеди спасло множество кораблей флота США во время Второй мировой войны, а потом легло в основу технологий Wi-Fi и Bluetooth.

Но первой прославившейся женщиной ученой стала Мария Склодовская-Кюри. Ее ставят в один ряд с Исааком Ньютоном и Альбертом Эйнштейном. Она была первой женщиной, получившей Нобелевскую премию, а также была первым человеком в мире, получившим две Нобелевские премии за открытие принципов радиоактивности. Она также внесла большой вклад в понима-

ние соотношения между материей и энергией.

Работы женщин важны не только в рамках науки, но также имеют огромное социологическое значение. У женщин также много заслуг в спорте: Катрин Швитцер вышла на старт в 1967 году и пробежала марафон, несмотря на попытки организаторов силой утащить ее с трассы, так как в 1960-х годах женщин не допускали к участию в этих забегах. Но после впечатляющих результатов Катрин уже через 5 лет женщины получили право участвовать в марафонах наравне с мужчинами.

Чтобы рассказать обо всех выдающихся женщинах планеты, не хватит и жизни, но мы должны знать хотя бы часть. На протяжении нескольких веков женщины были ограничены в своих действиях сложившимся общественным укладом. Многие вещи были им недоступны. К сожалению, женщины, упомянутые в данной статье, не имели тех же прав, что и современные женщины. И если вдруг вам сейчас не хватает вдохновения, пусть их истории станут источником того самого заряда энергии, с которым можно добиться не меньших успехов.

**Подборку подготовила
Сакенова Дария 9 «М» класс,
Школа-лицей города Аксу,
Павлодарская область**

Это – Мой мир! Как он красив и светел!

Ежегодно в нашей школе проводится декада «Самопознание: педагогика Любви и Творчества». Декада посвящена дню рождения С. А. Назарбаевой, которая является основателем и президентом республиканского детского благотворительного фонда «Бөбек». Ученики школы стали активными участниками, ведь «Самопознание» помогает лучше познать себя, окружающих и с пониманием относиться ко всему.

Васьковой Е.М. был разработан план мероприятий. По рекреациям школы были развешаны притчи, цитаты философов и педагогов. Демонстри-

ровался фильм, посвященный С.А. Назарбаевой, звучала песня «Золотой цветок».

В библиотеке школы Керн В.Я. организовала книжную выставку «Любовью согреты сердца», на которой ребятам было рассказано о деятельности С.А. Назарбаевой, автора проекта «Самопознание». Ребята с удовольствием читали книги о Саре Алпысовне и знакомились с ее трудами. В течение всего времени работала выставка «Мейрім төгетін ана» о благотворительной деятельности С.А. Назарбаевой.

Среди учащихся 9-11 классов Васькова Е.М. провела дебаты на тему нравственности, милосердия и патриотизма. Для 5-8 классов было организовано театральное представление с участием учащихся и учителей.

Каждый день декады нес определенную нагрузку, имел свой девиз, направлен на определенный возраст. Все учащиеся школы активно и сознательно принимали участие в мероприятиях.

Учителя самопознания провели уроки на темы: «Жизнерадостность и оптимизм» - 3 класс, «Мой дом, моя семья» - 4 класс, «Дружбой дорожите умейте» - 2 класс. На всех занятиях царил атмосфера творческого поиска, доброжелательности и взаимного доверия; толерантность, корректность учащихся по отношению друг к другу. Ребята с удовольствием окунулись в мир грез и фантазий.

Абдвалиева С.Г. провела «День улыбок» и начала его с радуги настроения, где каждый учащийся старался нарисовать свою радугу. «День добрых пожеланий», где писали на стикерах свои пожелания и прикрепляли к большому сердцу пожеланий. Все они были пронизаны солнечным теплом, любовью и счастьем.

Внеклассное мероприятие «Планета настроения» увлекло учащихся 5-7 классов, ребята выяснили, где же в человеке спряталась доброта.

Конкурс рисунков «Мир глазами детей», выставка творческих

работ детей о маме, доброте, мире и дружбе, творческая акция «Лучик добра» закрепили в сердцах ребят свои мечты и наметили пути их достижения. В е д ь можно бесконечно спорить о том, как нужно общаться с ровесниками, знакомыми и друзьями, родителями. Одно ясно точно: без общения людям никак не обойтись и этому искусству нужно учиться.

«Самопознание» учит любить и дарить добро. А дарить людям радость, любовь надо всегда, тогда твой духовный мир будет богаче, будет легче жить, мы научимся прощать обиды.

В завершении декады ребята Константиновской СОШ делились впечатлениями и пришли к выводу, что предмет «Самопознание» действительно помогает человеку найти себя, раскрыть свои лучшие качества, сохранять свое достоинство и всегда оставаться ЧЕЛОВЕКОМ.

**Г. Белоцерковец
Константиновская СОШ
Успенский район**

Зимняя прогулка - это полезно и интересно!

Зима - прекрасное время года, которое не стоит проводить дома, находясь в постоянной изоляции от прохладной погоды. Зимой также можно провести время весело на свежем воздухе, а самое главное - с пользой для здоровья. Что может быть радостнее и полезнее в зимнее время года для наших дошколят! Конечно, это зимняя прогулка! Ведь зима - это свежий морозный воздух и волшебное убранство природы. Ведь только зимой можно поиграть в снежки, покататься на горке, почистить

снег лопаткой и просто поваляться в снегу.

Прогулки в детском саду зимой - не только прекрасное время для развлечений на открытом воздухе, но и замечательный способ оздоровления. Они благотворно влияют на здоровье ребенка, его иммунитет, так как происходит закаливание организма. Когда дети проводят не менее по-

лучаса на улице, они получают заряд бодрости и хорошего настроения, к тому же совместная деятельность развивает социальные навыки и воспитывает дружелюбие, чувство ответственности. Румяные щечки, блестящие глаза и отличное настроение - вот такой результат прогулок зимой понаравится и детям, и взрослым.

**Легчилина О.В.,
воспитатель ясли-сад
«Айгөлек» с. Константиновка
Успенский район**

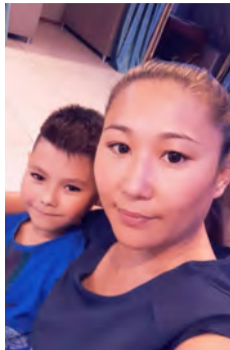
№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Моя мама - самый дорогой мне человек. Я ее очень люблю. Я горжусь своей мамой. Кроме нее у меня никакого нет. Мою маму зовут Гульмира. Она работает на двух работах. Она у меня красивая очень. Люблю, когда она улыбается, люблю ее запах, ее заботливые, тёплые руки.

Моя мама добрая, хорошо ладит с людьми. Все ее уважают и любят. Она умеет поддержать в трудную минуту и согреть своей теплотой, когда мне очень грустно. Мама одна воспитывает меня и мою сестренку Айлану. Дарит нам свою доброту и заботу. Мы

Я помогаю маме носить сумки с продуктами. Вместе помогаем с уборкой в нашей квартире. Моя мама хорошо готовит, и я люблю

мамины желанные и любимые дети. Так она говорит нам каждый день.

Я очень благодарен маме за все, что она нам делает. Мы всегда ей помогаем.

помогать в этом. Узнаю много полезного во время приготовления. Мама дает нам нужные и полезные знания, которые пригодятся нам в жизни. Мы с мамой ходим в кино, в гости, еще мы любим ходить в лес.

Хочу, чтобы моя мама никогда не грустила, всегда была веселой, а ее глаза светились как два солнышка. Хочу пожелать маме самое главное крепкого здоровья, счастья. Я и моя сестренка просим у аллаха, чтоб он защищал нашу маму от болезни коронавируса. Пусть сбудутся все ее желания. Ведь не только детям

нужна любовь, внимание и забота, но и маме они тоже нужны.

Дорогая наша мама, я тебя очень сильно люблю! И мне не нужны дорогие гаджеты и игрушки. Мне нужна ты! Живая, здоровая и счастливая. И я как твой сын и твоя опора буду стараться радовать тебя каждый день своей учёбой, хорошим поведением и всегда буду защищать тебя. Спасибо богу за такую маму! Ты у меня замечательная мама. Я ТЕБЯ ОЧЕНЬ ЛЮБЛЮ!!!

**Тулеу Альхади, 5 «В» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Поругался с бабушкой - вот, сижу и злюсь.
Когда же, говорит она, я за ум возьмусь,

Уроки буду делать, по дому помогать?
Но разве виноват я, что хочу гулять?

А теперь сердитый я сижу, грущу,
Вряд ли я когда-нибудь бабушку прощу!

И как-то сам собою стал я вспоминать,
Как меня водила бабушка гулять,

Сказки мне читала, пироги пекла...
Очень-очень доброю бабушка была.

Спокойно, терпеливо меня читать учила,
И коленки битые зелёною лечила.

Я ей доверял все свои секреты,
И давала бабушка мудрые советы.

Отчего тогда же я сижу и злюсь?
Лучше побегу я сейчас же извинюсь!

И обнимет бабушка, и простит меня.
Дорогая бабушка! Я люблю тебя!

**Дементьев Демьян, 7 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14 г. Павлодара**

Любимый учитель

В нашей школе есть много хороших учителей, но хотела бы выделить одного, лучшего, по моему мнению: Ларису Николаевну. Думаю, многие из нашего класса согласятся. Лариса Николаевна у меня преподавала русский язык и литературу с пятого класса, я еще не слышала более понятного объяснения.

Когда её заменяли другие учителя, это было невыносимо трудно, потому что они преподносили информацию не так. Сложно описать те эмоции, которые мы испытываем, когда она рассказывает о жизни писателей, либо пересказывает произведения.

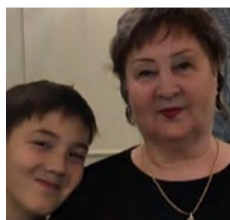
Лариса Николаевна готовится к каждому уроку, распечатывает интересные цитаты и фото писателей, а также иллюстрации к произведениям, что делает урок

еще более интересным. Именно благодаря этому учителю, я сейчас читаю классику и знаю про многих поэтов и писателей.

В школьной программе часто были только отрывки из книг, и Лариса Николаевна советовала нам, какие книги будет интересно почитать до конца. И когда я брала эти книги в библиотеке, я уходила в них с головой. Первая книга, которую я прочитала до конца, тоже была предложена Ларисой Николаевной. Я бы даже сказала, что она самый понимающий учитель. Она никогда не повышает на нас голос и много помогает нам. Я благодарна Ларисе Николаевне за то, что она помогла мне полюбить книги и за лучшие пять лет обучения русскому языку. Такого учителя, который направляет, помогает и хорошо объясняет, будет найти очень сложно.

**Терецук Диана, 10 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Моя любимая бабушка

Я хочу рассказать о своей бабушке. Её зовут Айсулу Гареевна, ей 67 лет. Моя бабушка свою жизнь посвятила нам и своей любимой работе. Она выросла в большой многодетной семье. Бабушка закончила среднюю школу №14, затем получила два высших образования. Её любимыми предметами были иностранный язык и математика.

У моей бабушки очень добрый и отзывчивый характер. Она очень современная и симпатичная. Любит красиво и модно одеваться. Она - оптимист, всегда создает в семье атмосферу добра и доставляет нам радость. Сама водит автомобиль.

Бабушка говорит мне: «Бездействие разрушает и тело, и мозг».

Мы часто с ней выезжаем на прогулки, ходим на каток, в бассейн. Я нахожусь рядом с ней со дня моего рождения.

Бабушка - мой надежный тыл. Она мне всегда поможет в трудную минуту и защитит от всех тревог и забот. Бабушка всегда приласкает, утешит, подскажет и научит. И когда её теплая ладошка нежно касается моих волос, все неприятности и огорчения уходят. В её руках заключена какая-то волшебная сила. А какие чудеса творят её руки на кухне! Она очень вкусно готовит кушать. Бабушка заставляет меня добиваться в жизни успехов, не стоять на месте, а стремиться только вперед.

Я очень люблю свою бабушку, и пусть она живет долго и будет всегда рядом со мной.

**Абдухаликов Рустем,
5 «Б» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

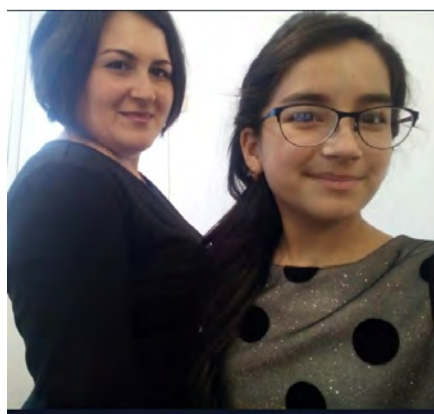
Посвящаю моей Бабушке

С бабулечкой своею
Дружу давным-давно
Нам не до скуки с нею,
И важных дел полно.
То пироги печём, то песенки поем
То просто поболтаем,
То в доме уберем.
Все знает, все умеет
Бабулечка моя.
И нету во всем мире
Добрее, чем она.
Так будет пусть здорова
Бабулечка моя.
Ведь не прожить на свете
Мне без нее и дня.
Я свой букет мимозы
Бабуле подарю.
Её я поцелую,
Наушко прошепчу:
-Ты самая родная!
Люблю. Люблю. Люблю!

**Аносова Элина
2 «Б» класс
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Дорогая мама, в этот прекрасный день от всей души хочу пожелать большого и настоящего счастья.

Желаю тебе всегда оставаться такой, какая ты есть, удивительной, искренней, неповторимой и настоящей, позволяющей себе любые чувства. Я очень благодарна тебе за всё, что ты делаешь для меня, за твою поддержку и советы. Твоя целеустремленность и моральная сила всегда вдохновляют меня, а смотря на

твои достижения, я всегда горжусь тобою. Желаю тебе здоровья и стабильности, вечного ощущения вдохновения, больше ярких моментов, приносящих тебе радость и умиротворение. Уверена, вост

мое марта будет далеко не единственным днём реализации твоих планов и достижения целей.

Пусть все, кто важен и дорог сердцу, были всегда рядом с тобой и дарили тебе положительные эмоции. Поздравляю с этим светлым праздником! Я очень люблю тебя, помни, каждый день - твой день!

**Твоя дочь
Ёкубова Рухшона,
ученица 7 класса школы-лицея
№8 г. Павлодара**

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

ПРОБА ПЕРА

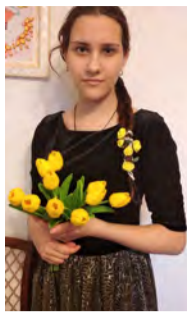
Задумывались ли когда-нибудь взрослые, почему одни дети не любят ходить в школу, а другие идут туда охотно и с радостью. Думаю, что ответ прост: у этих «других» есть любимые учителя!

Я думаю, что работать учителем в наше время очень сложно, но учителя нашей школы справляются с трудностями, которые встречаются у них на пути. Мне захотелось написать несколько слов о наших учителях...

Моим первым учителем была Деревнина Ольга Ивановна. Она научила нас не только считать и писать, но и дружить, быть внимательными и любознательными, ответственно относиться к учебе.

Одонецкая Светлана Анатольевна – человек, который привел нас в Мир Музыки. На её уроках мы разучивали песни и учились разбираться в музыкальных жанрах, сочинительстве. Сколько замечательных музыкальных номеров подготовлено нами благодаря Светлане Анатольевне!

В жизни каждого человека есть люди, которые оказывают заметное влияние на формирование его характера и мировоззрения. Таким человеком для нас стала «Классная Мама», ведущая нас по пути к знаниям с 5 класса – Иваненко Людмила Викторовна. У неё есть все, что должно быть

ние.

Изучение математики требует от учащихся упорства и трудолюбия, усидчивости и внимания, терпения и настойчивости. Только имея такие качества, можно достичь успехов в учебе. Помогает нам в этом Солошенко Ирина Владиславовна.

Информатика – динамично развивающаяся область знаний. Здесь все меняется очень быстро, постоянно появляется новая информация. Быть в курсе всех новшеств нам помогает Антонова Алена Аркадьевна.

В страну химических элементов и реакций нас привела Ахметова Менсулу Мукашевна. Доступное объяснение, наглядные пособия, опыты на уроках привели нас к этому предмету.

На уроках географии мы узнали много о родной республике и мире, о современных географи-

ческих исследованиях. С этим нас знакомит Аубакирова Рыстыгуль Торжановна, и мы знаем, что эти знания нам понадобятся в жизни, какую бы профессию мы ни выбрали.

Биология – наука о жизни. Она играет важную роль в системе знаний о живой природе. Под руководством Касымкановой Асель Гизатолловны мы узнаём о строении растений, животных и человека, решаем генетические задачи.

История – это наука о том, как прошлое влияет на настоящее, как избежать ошибок в будущем. Уроки истории в нашей школе проходят очень интересно. Мы не только слушаем рассказы Куанышевой Гульнаны Мактымовны, но и смотрим учебные фильмы. Гульнара Мактымовна обучает нас истории и основам права. Каждый человек должен знать, уважать и соблюдать законы своей страны – быть законопослушными гражданами.

Русский язык и литературу ведет у нас Грыцай Валентина Евгеньевна, она учит нас любить и понимать произведения. Мы с удовольствием выражаем свое мнение о прочитанном. Она вдохновляет нас к написанию собственных работ и является руководителем пресс-центра нашей школы.

Казахский язык – очень красивый язык, на нем великолепно звучат песни акынов, стихи великого казахского поэта Абая. Мы с удовольствием изучаем государственный язык на уроках Абельдиновой Асыл Калиоллаевны и Кайырбековой Акмарал Абылайхановны.

Абай Кунанбаев – великий поэт, гордость казахского народа. Его творчество, философию и биографию мы изучаем на уроках Абайтану, в этом нам помогает учитель казахского языка Аятова Гулум Кабыкеновна.

Сколько прекрасного учит нас видеть учитель художественного труда Байцым Елена Александровна – в обыкновенных вещах, сколько интереснейших, увлекательных дорог открывает перед нами! Она учит нас жить в этом огромном мире, радуясь, любя людей, дорожа дружбой друг друга. В преддверии 8 Марта хочется подобрать для вас самые теплые, искренние и душевные слова. Хочу пожелать вам крепкого здоровья, семейного благополучия и радостных событий. Спасибо вам, дорогие учителя, за ваш нелёгкий труд!

Богомолова Дарья,
9 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара

Jańa jyldyq ertegi

Erte, ertede desem ótirik bolar, esten ketpes oqıǵa bolǵan edi. Meniń Koronovırýs atty dosym, tıym salynǵan jándik jep, naǵyz qatygez, jalmaýyzǵa ainaldy. Sol oqıǵanyń saldarynan talai el qınalyp, dúnie tarylǵan zamanda óz úimizden shyǵýǵa zar bolǵan edik. Búkil álemdi on bes basty Koronovırýs jailap ketti. Ol kútinbegen, saqtıqıtı saqtamaǵan eldiń bárin aıaıshylyqsyz jalmap jatty.

Sol bir kúni men tús kórdim, túsimde aian bergen aq halat kigen jan meniń el úmitin aqtar asamatsha bolıym kerek dedi. Selt etip, shoshyp oiandym. Sol turǵannan taı-tasty aralap, basym aıǵan jaqqa kettim. El kezip, jalmaýyz, aty joqtan qutulıdyń jolyn izdedim. Janyma, ózim sııaqtı on ónerpaz, aqyldy, batyl degen myqtıylardy jinadym. Biz osylaızha jalmaýyzdan qutulı amalyn tabamyz degenshe kúz ótip, qys keldi. Jyl basyna tórt túliktiń biri sıyr keldi.

Jańa jylda jaqsylyqtı yrymdap, nebir emdik qasieti bar shópterden qosparal jasaıǵa kiristik. Ishimizdegi eń alǵırymyz osy qospany Koronovırýstyń taǵamyna qosyp bereiik degen oi tastady,

qalǵanymyz osy sheshimge qýana kelistik. Ertesine erte túryp Koronovırýsty izdeıge jolǵa shyqtıq. Ol kezde el úmitin úzip, jalmaýyzǵa quldyq etip otyrǵan kezeń edi. Biz Koronovırýsqa qur alaǵan kelmei, ózindik syıapatymyz bar ekenin estigen jalmaýyzdyń kózi qyzaryp, sylyq alǵansha asyqtı. Etten jasalǵan júz túrli asty, tátti toqashtarǵa qarap silekei shuburdy. Ash kózdenip, qomaqailanyp, asqa bas salyp, bes minnytta taıystı. Ol taqam asaǵan saıyn biz máz boldyq, óitkeni jalmaýyzdyń meirimdiligin oiapatyn sıqyrly dárimiz astyń quramynda edi. Jalmaýyz aıqattanyp alyp, uıqyǵa ketti. Sol jatqannan mol jatty. El qalypty ómir súryge kóshiti. Alaida, kóńilde úrei boldy. Koronovırýs uıqydan turǵan kúni, tań-tamasha boldyq, ol bárimizge taıyrqai qarap, júzinen meirim shyǵı tógildi. Men joǵaltyp ala jasaǵan dosymnyń óz qalpına kelgenine jaratqanǵa shúkirshilik ettim. Dosy bardy jaı almaıdy degen tas eken-aı shirkin.

Кәртенбай Шұғыла,
5 сынып
Ақтоғай балалар өнер мектебі

Моему учителю
Я вас поздравляю с женским днём!
Пусть будет счастье, радость в нём.
Учительницы лучше нет,
Собою дарите вы свет.
Желаю Вам добра, здоровья,
Цветов, улыбок и гармонии.

Рукина Софья, 2в класс
СОШ№1 им.А.Н.Елгина район Теренколь

Мамин праздник
Весенний праздник - самый, самый!
Весенний праздник - праздник Мамы!
Океан букетов, море цветов...
Только для Мамы в праздник её
Стоит только приглядеться, –
Теплотой нежных маминих рук
Согрет весь мир вокруг!!!

Анохина Виктория,
4 «А» класс
СОШ №1 им. А.Н. Елгина район Терекөл

Моей ажеке
Как люблю тебя родная.
Ты ажеке золотая.
С 8 марта поздравляю,
Долгих лет тебе желаю.
Не болей и не грусти.
Ты за всё меня прости.
Греет пусть тебя весна,
И цветёт, поёт душа.
Курбан Инара, 2в класс
СОШ№1 им.А.Н.Елгина район Теренколь

Сегодня день всех милых дам,
Девчонок, бабушек и мам.
От всей души вас поздравляем,
Здоровья крепкого желаем.

Желаем счастья и достатка,
От жизни брать всё без остатка
И красотой своей гордиться,
Чтоб ею нам всем вдохновиться.

С Международным женским днем!
Глаза пусть заблестят огнем.
Будьте любимыми всегда,
Не огорчайтесь никогда.

Калимуллина Анастасия
5 в класс СОШ № 5 г.Павлодар

Мы мир прекрасный с вами познаем,
Легко шагая к горизонтам дальним,
Становимся умнее с каждым днем...
Благодарим за то, что мы узнали!

Восьмого марта снова повод есть
Вам выразить огромное «спасибо»
За мудрость, понимание и честь,
За теплоту от искренних улыбок.

Желаем ярких солнечных лучей,
Весенних ручейков и птичьих трелей,
Успехов в воплощении идей.
Пусть сбудется все то, что вы хотели!

Учащиеся 5 «В» класса
СОШ № 5 г.Павлодар

Моей маме
Мама дорогая!
Милая моя!
Всех на свете краше,
Я люблю тебя!

Я тебе желаю
Счастья и любви,
Жизни долговечной,
Радости внутри.

Нас оберегаешь,
Не жалея сил.
Много-много нежности
Нам всегда даришь.

Поздравляю с праздни-
ком,
Мамочка моя!
Будь всегда со мною,
А с тобою я!

Хажмурат Мухаммад,
1Б класс,
пресс-центр СОШ №14
г.Павлодара

С мамой
С мамой можно поиграть.
С мамой можно почитать.
С мамой вяжем, с мамой шьём.
С мамой булочки печём.

С мамой в школу я иду.
С мамой я стихи учу.
С мамой лучшие друзья.
Мама, я люблю тебя!

Денисенко Яна, 6 класс
СОШ№1 им.А.Н.Елгина район Теренколь

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Мясо по-французски

Моя мама готовит очень вкусные блюда, а я стараюсь быть рядом и помогать в этом. К празднику 8 Марта предлагаю приготовить мясо по-французски.

Ингредиенты:

1. Мясо (у нас куриное филе, можно свинину или говядину)
2. Картофель (по желанию, можно и без него)

3. Грибы
4. Лук репчатый
5. Помидоры
6. Сыр
7. Майонез
8. Чеснок

Процесс приготовления:

Мясо отбить или сделать надрезы, посолить и поперчить, смазать майонезом с чесноком, сверху выложить обжаренные грибы с луком, потом помидоры и сверху посыпать натертым сыром запекать в духовке 15-20 минут при температуре 180°C (если вместо куриного филе свинина или говядина, то запекать 40 минут).

Приятного аппетита!

Малявин Кирилл 1 «В» класс школы № 11 г.Павлодар

К праздничному столу

Я очень люблю 8 Марта, ведь в это время я могу поздравить мамочку с ее праздником. Торт «Брауни» - отличный подарок на праздничный стол, чтобы ее порадовать. Готовится просто: 100г горького шоколада растопить со 100г сливочного масла; 2 яйца

взбить со 100г сахара. Смешать обе массы, добавить 45г муки. Печь 10 мин при 180°. Приятного аппетита! Если положить шарик мороженого, пальчики оближешь!

Портяно Алиса,

1 «В» класс

школа № 11 г.Павлодар

Медовый торт

Я очень люблю свою маму и в праздник 8 Марта приготовлю ее любимый Медовый торт или «Медовик»!

Нежные, тающие во рту медовые коржи, пропитанные воздушным заварным кремом! Медовый торт получается о-очень вкусным, нежным, воздушным и пушистым!

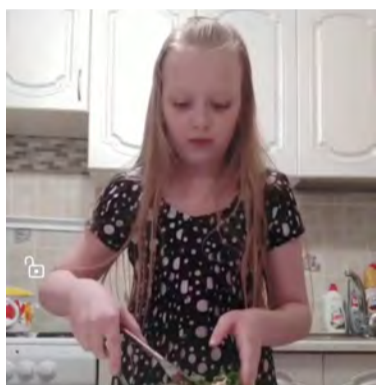
Мой рецепт прост: яйца, мёд, сахар, мука, масло сливочное, сода, молоко, яйца, мука, сахар, сахар ванильный. Пусть мама будет всегда здорова!

Шевелев Рома,

1 «В» класс

школа № 11 г.Павлодар

Рецепт салата к 8 марта

1. Отварная куриная грудка - кубиками 100 грамм
2. Два свежих помидора
3. Пекинская капуста - нарезать крупными кубиками
4. Сухарики - 100 грамм
5. Оливковое масло - 50 грамм
6. По вкусу подсолить
7. Перемешать

Моор Ирина

5в класс,

СОШ № 5

г.Павлодар

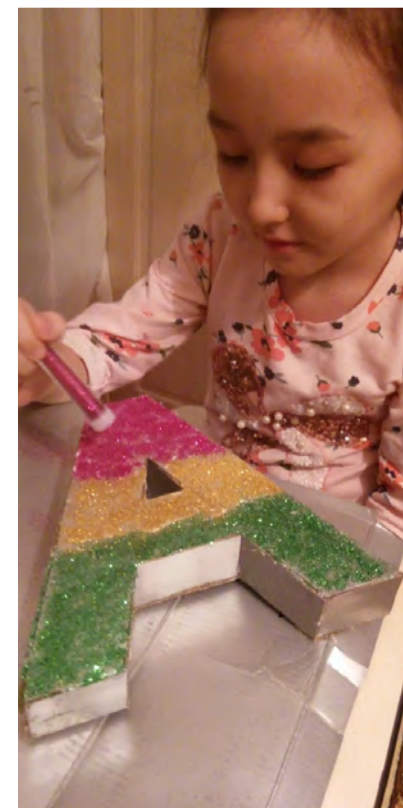

Букет для любимой мамы Махаббат в международный женский день 8 марта Орунгожина Алуа лидер Жас Қыраң Береговая СОШ района Тереңкөл Павлодарской области

2Е класс СОШ № 11 г.Павлодар Самратов Тамерлан Сюрприз для мамы

«Веселая буква А» Асембай Агиля, 1класс, школа-лицей №16 г.Павлодар

№№5-6
(336-337)

от 31 марта
2021 года

Материнское сердце

Сердце матери - бездна, на дне которой всегда найдется прощение
О. Бальзак

Материнское сердце любит своих детей в любых ситуациях, с тех самых пор, как в один прекрасный и незабываемый день жизни мама берет на руки своего малыша.

Нам стоит чаще задумываться о том, как не ранить их сердце, как сделать так, чтобы разгладилась морщинка на их лице. Именно мама является одной из тех, кто прививает маленькому ребенку нравственные ценности, от наличия которых зависит характер че-

ловека и его дальнейшая судьба. Мама учит ребенка любви, дружбе, искренности, ответственности, честности. Она становится самым первым учителем для ребенка, настоящим наставником, который открывает жизненные истины. Все это говорит о том, что мама незаменима в жизни каждого человека.

«Самое прекрасное слово на земле – мама. Это первое слово, которое произносит человек, и звучит оно на всех языках одинаково нежно. У мамы самые добрые и ласковые руки, они умеют все. У мамы самое верное и чуткое сердце – в нем никогда не

гаснет любовь, оно ни к чему не остается равнодушным. И сколько бы ни было тебе лет, тебе всегда нужна мать, ее ласка, ее взгляд. И чем больше твоя любовь к матери, тем радостнее и светлее жизнь» (З. Воскресенская).

Согласны ли вы с утверждением Воскресенской? Я думаю, нет ни одного человека, который бы с равнодушием и безразличностью относился к маме, к человеку, который на протяжении всего пути будет твоим верным соратником.

Люди, любите человека, подарившего вам жизнь! Не забывайте матерей, будьте благодарны им, потому что они как ангелы-хранители, незримо сопровождающие нас всю жизнь! Цените каждый миг, пока любимые мамы рядом с нами!

Дорогие мамочки! От всей души поздравляем Вас с этим замечательным днём! И желаем крепкого здоровья, бодрости, хорошего настроения, побольше радостных и светлых дней. Мы очень любим Вас!

Уздымбаева Мархабат
9 «М» класс,
школа-лицей города Аксу

Моя мама - самая лучшая мама на свете!

Моя мама – Сатыбаева Гульнара Магауовна. Она родилась в большой и дружной многодетной семье в небольшом ауле Мадьяр. Но вот уже более 45 лет мама живет и работает в селе Кызырозек. Здесь же живут братья и сестры мамы, которых я люблю и уважаю.

И все же самый дорогой для меня человек - это моя мама. Я ее очень люблю. Люблю не за то-то, а просто за то, что она – моя мама. Я очень горжусь своей мамой и дорожу ею. Ближе мамы у меня никого нет. Мама красивая, добрая, хорошо ладит с людьми, все ее уважают и ценят. У мамы

большие карие глаза, заботливые, теплые, дорогие мне руки. Она умеет поддержать в трудную минуту, когда иногда мне бывает

грустно и горько на душе. Нас у мамы трое детей - две дочери и сын. Она вместе с папой заботится о нас, дарит всем нам доброту, заботу, нежность и любовь. Мы благодарны маме за все, то она для нас делает.

Я очень благодарна маме за все, что делает для нас. Да и я стараюсь ей помочь в чем - то: помогаю носить тяжелые сумки с продуктами, помогаю с уборкой в доме, помогаю готовить, украшать дом к праздникам. Мама учит меня нужным и полезным вещам, которые мне пригодятся в жизни.

А мама моя – известный че-

ловек. Она работает директором школы. Это очень сложная и ответственная работа. Вместе с мамой в Павловской средней школе работают более 30 учителей. Это умные, ответственные, талантливые, трудолюбивые люди.

Я желаю маме и нашим учителям доброго здоровья, благополучия, счастья, чтобы в дом приходили хорошие гости и хорошие новости. Чтобы в домах был мир, гармония, уют и любовь.

С праздником! С днем 8Марта!
Қайыр Жанел ,
8б класс
Павловская СОШ Успенского района

О маме

Невозможно отрицать, что мама в жизни человека - самый главный человек. Мама рядом, может тебя поддержать и успокоить. И я счастлива, что в моей жизни это так.

Но мама для меня ещё важнее. Она у меня единственная и самая дорогая. Ведь большую часть жизни я провела с ней, и заботилась обо мне именно она. Мама всегда была со мной, и я хочу дать ей это в будущем.

В младших классах после уроков самым лучшим для меня было увидеть маму на пороге школы. Мы вместе шли домой, шутя и обсуждая наши дела. Что может быть прекрасней разговоров с мамой? Когда вы доверяете друг другу, вы словно настоящие друзья. И уважаете маму не просто потому, что она родитель, а потому что вы с ней не разлей вода. Дружба с родителями — это самое главное!

А еще мама - это первый и главный помощник. Мама мне во

многом помогала. Всякие конкурсы, рисунки, даже домашняя работа! Вот сейчас уроки по Zoom'у, а в перерывах мы иногда болтаем.

«Ну, а как же ссоры в семьях?» - спросит кто-то. Это нехорошо, но... Да, конечно, иногда мы можем поспорить и даже поссориться, но что может сблизить сильнее, чем примирение после горячих споров? Иногда вы даже начинаете друг друга больше понимать. Самое важное - умение выслушать другого и принять его мнение. Прощение тоже очень важно!

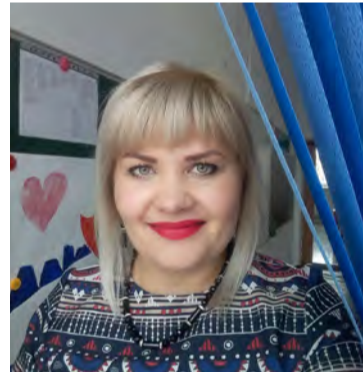
И все-таки мама - это бесценное сокровище, которое нужно ценить каждый день и всю жизнь.

Как важно событие это!
В календаре день отметить-ка.
Праздник с порога встречает,
Радость в глазах мелькает
Стоит передо мной мама -
Самая лучшая дама!
Дорогой получит подарок.
Сделан моими руками!

Чтобы маму любовь охватила
словно цунами!

Федорчук Катилина,
6 «Б» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара

Мой самый дорогой человек

Моя мама – самый дорогой человек для меня. Я её очень люблю. Люблю не за что-то, а просто так, просто за то, что она у меня есть. Я очень горжусь и дорожу своей мамой. Ближе неё у меня никого нет. Мою маму зовут Инна Александровна. Она красивая. Люблю мамину улыбку и большие зелёные глаза, которые сверкают озорными огоньками, задорный смех и её руки, заботливые, тёплые, дорогие мне две ладошки. Моя мама очень добрая, хорошо ладит с людьми, все её уважают и любят. Она умеет поддержать в трудную минуту и согреть своей теплотой, когда мне бывает грустно. Лишь маме я могу довериться.

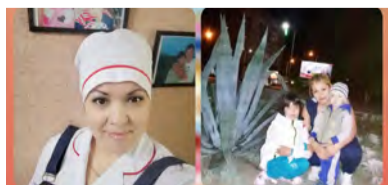
Моя мама любит меня и сестру беззаветно, всем своим большим сердцем! Мы это чувствуем каждый миг и очень ценим!

Я думаю, что каждая мама желает вырастить ребенка, который оправдает все ее надежды, раскроет свои крылья и станет человеком с большой буквы.

Мы должны любить свою жизнь уже за то, что она подарила нам маму - такую жизнерадостную, искреннюю, добрую и мудрую. Ведь сколько детей на этом свете лишены этого счастья. Материнское сердце и безграничная материнская любовь не согревают их, не наполняют их детские жизни смыслом. Нам стоит чаще задумываться о том, как не ранить мамино сердце. Ведь чем старше мы становимся, тем больше мама нуждается в нашем внимании и любви. Мы не должны стесняться быть добрыми и нежными с мамой, не считать за труд быть терпеливыми и внимательными к ней, просто ежедневно дарить ей свою любовь.

Рева Ирина, 9 «Б» класс
Школа-гимназия № 7
г. Экибастуз

Моя мама самая лучшая!

Она умеет все, мне так кажется. Она всегда и везде занята. Моя мама следит за учебной работой и братишки, участвует в жизни школы и детского сада. Она везде с нами: и дома, и на природе,

и в любом нашем увлечении, всегда помогает нам во всем! А еще моя мама – кондитер, у нее самые красивые и вкусные торты! Она очень вкусно готовит и любая работа ей по плечу. Иногда мне кажется, что для мамы мало часов в сутках, ей всегда хочется сделать больше. Мама – самая лучшая!!!

Гусева Рамина, 8 «Б» класс
СОШ №15 г.Павлодар

Всемирный женский день

И вновь настал Всемирный Женский день,

Пора цветов, прекрасных комплиментов.

Чудесный, словно ранняя капель,
Он полон удивительных моментов.
В преддверии всех Мартовских красот,
Спешу поздравить дорогую мою маму.
И пусть не будет ни печали, ни невзгод,

И жизнь полна любви подобно океану.
Буркунов Ярослав 9 «М» класс,
школа-лицей г.Аксу

Өз Наурыз - жыл басы!

Наурыз мейрамы-ежелгі заманан қалыптасқан жыл бастау мейрамы. Қазақстанда Өз наурыз мейрамымыз үш күн 21-23 наурыз аралығында аталып өтіледі. Бұл күнмен түннің теңелетін, қыс ызғары кетіп, көктем лебі сезілетін уақыт. Осы кезде мал төздеп, адамдар аузы аққа тиеді. Қазақ елі осы күнді «Ұлыстың ұлы күні» деп аттап, жаңа жылдың басы деп санаған. Ұлыс күні қазақ елі үшін ерқашан қасиетті, киелі саналған. Ол күні жаңбыр немесе қар жауса «Нұр жауды, туар жыл жақсы болады» деп қуанған. Өз Наурыз күнінде адамдар бір-бірімен төс қағысып амандасады, өкпелері болса кешіреді. Ұлыс күнінде сәлемдесудің қалыптасқан дәстүрі бар. Адамдар бір-бірімен кездескенде:

Жасың құтты болсын!
Өмір жасың ұзақ болсын!
Төрт түлік ақты болсын!
Ұлыс береке берсін!
Пәле-жала жерге енсін! – деп құттықтайды.

Осы Наурыз мейрамы кезінде қазақтың ұмыт болып бара жатқан дәстүрлердің бірі - Деңгене. Бұл дәстүр қазақта сайыс ретінде ұйымдастырылатын салт-дәстүрлерінде кездестіруге болады. Деңгене дәстүрі көрші ауылдан келген үш-төрт жігіт алдымен түсетін үйін сайлап алып, сол үйдің жанына барып «Деңгене! Деңгене жеуге келдік!» деп айғайлайды. Ал үй иесі бұл сөздерді естіген соң, қыстан соғымнан қалған еттерін түгел қазанға салады. Деңгене дәстүрі бойынша келген жігіттер сол қазандағы етті түгел жеп, сорпасын ішуі керек екен. Тауыса алмаса сол үйге бір заттын қалдырадыруға мәжбүр болған.

**Нуртазина Балжан
Ямышев ЖОББМ-нің
бастауыш
сынып мұғалімі**

Бата – ұлтымыздың асыл сөзі

Наурыз айының 16-күні Шақат жалпы орта білім беру мектебінде наурыз мейрамын тойлау тұжырымдамасына сай Шежіре күні қарсаңында мектепшілік «Бата» оқудан сайыс өткізілді. Сайысқа мектебіміздің 5-10 сынып оқушылары белсене қатысты. «Бата» сайысын бастамас бұрын, мектебіміздің жас ұрпақтарына бата туралы айтылды. Бата – арабтың «фатеке» деген сөзінің қазақша айтылу түрі. Яғни, бата – фатекенің мағынасы: алғыс айту, ақниет, ақтілек білдіру. Ал сөз – бүкіл адамзат тарихындағы құдіретті күш. Халық ақ батадан рухани қуаталады, ол жақсылыққа жол ашады деп сенеді. Сайысқа қатысқан қатысушылар батаның

түрлері ас қайыру, жол батасы, қыздарға арналған бата, ақ келінге арналған бата, наурыз батасы, жаңа туған сәбиге арналған баталарын оқыды. Қатысушыларға қойылатын талап қатаң түрде жүргізілді. Киім киісі, батаның мазмұнына, қатысушының айту мәнеріне, дауысына қатты көңіл бөлінді. Сайыс соңында 8-қазақ сыныбының оқушысы Ақуарбек Арнау 1-орынды қанжығасына байлады. 2-орынды 9-сынып оқушысы Дүйсенов Шухралса, 3-орынды 7-қазақ сыныбының оқушысы Кораблев Мансұралды. Қазағымыз «Батамен ел көгерер, жаңбырменен жеркөгерер», «Баталы ер арымас, батасыз ел жарымас – деп бекер айтпаған. Бата беру дәстүрі арқылы жас ұрпақты адамгершілікке, имандылыққа тәрбиелеген. Батаны тәрбиекөзі деп санаған халқымыз бата беруде үлкен мән берген.

**Шақат мектепшілік
баспасөз орталығы**

Наурыз тойын тойлайық

Наурыз – Қазақ халқы «жер мен көктің жаңаруы», «тіршіліктің бастауы» және «күн мен түннің теңелген уақыты» деп Ұлыстың ұлы күні - Наурыз мейрамын ұлттық мереке ретінде атап өтіп келеді. Наурыз күні болатын той-думанды аталарымыз наурыз намадеп атаған екен. Наурыз нама біремес, бақандай тоғыз күн тойланған екен. Бұл күнді бүкіл халық болып мерекелейді. Өн шырқалып, күй төгіледі.

Еліміздің басты көшелері мен алаңдарында ақ киіз үйлер тігіліп, мерекелік концерттер өтеді. Ұлттық спорттық ойындар ойналады.

Қазақтар берекелі дастарқанын жайып, наурызкөжесін ұсынады. Мейрамның басты тағамы – наурызкөже жеті түрлі дәмнен жасалады. Қазақтар, «ырыс-береке молаяды» деген сеніммен құйылған наурызкөжені тауысып

кою керек деп сенген. Наурыз көжеден басқа бауырсақ пісіріп, ұлттық сүт өнімдерінен жасалған төттілер мен ет тағамын дайындайды.

Қазақтар - наурыз айында туған бота, құлын, бұзау және қозылақты «Наурыз төлі» деп атаған екен.

Мейірімділік пен қамқорлықтың айы болған Наурыз мейрамында ізгі тілектер айтылып, ізетті қамқорлықпен қарсы алған.

Мейрам қарсаңында міндеті түрде үйге тазалық жасап, ескі-құсқы заттарды тастаған. Ал, мерекеде бір-біріне тілектер тілеп, кешірімде болып мұқтаж жандарға қол ұшын беретінін байқауға болады. Ең бастысы - дастарқан сәнін келтірген.

Қазақ халқында бай дастарқан – келе жатқан жаңа жылда молшылық пен ырысты алып келеді деп сенген. Жыл басы, Ұлыстың ұлы күні Өз-Наурыз құтты, ақ мол болсын!

**Меруерт Жанпеусова
Ямышев ЖОББМ-нің
бастауыш сынып мұғалімі**

«Өнеге» ата-аналар клубы ашылды

Наурыз мейрамы қарсаңында Малыбай жалпы орта білім беретін мектебінде «Өнеге» ата-аналар клубы ашылды. «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру аясында оқушы бойына ұлттық тәрбиені сіңіру, қазақтың ұлттық қолөнерін оқушы бойына дарыту мен ата-аналармен жұмысты жандандыру болып табылады.

Ата-аналар клубының міндеттеріне - ата-ана мен мектептің өзара байла-нысын нығайту, ұлттық тәрбиені жандандыру мен қазақтың ұлттық қолөнер түрлерін қайта жаңғырту жатады. Ата-аналар клубының құрамына 5 ата-ана енді. Бұлата-аналар клуб жұмысының барысында қазақтың ұлттық қол өнер түрлері бойынша үйірме жұмыстарын жүргізеді. Олар: «Ою-өрнек» үйірмесі - жетекшісі: Зәкерхан Ұлшира, «Қамшы өру» үйірмесі - жетекшісі: Қызырбек Сәрсенбек, «Тоқыматоқу» үйірмесі - жетекшісі: Мұқай Айша, «Құрақ құрау» үйірмесі - жетекшісі: Дюсенова Ботагөз Аскарона, «Ұлттық тағам әзірлеу» үйірмесі - жетекшісі: Мұттар Сағымгүл. Сонымен қатар, әр үйірме жетекшісі өздерінің үйірмелері бойынша жәрменке ретінде таныстырылым жұмысын көрсете білді.

**Айнагүл Жанболатқызы
Малыбай ЖОББМ-нің ТІЖДО**

Мамандығым – еңбегімнің жемісі

«Наурыз шапағаты» жобасының аясында Бекмұрат Уахатов атындағы 7-11 сынып оқушыларына кәсіптік бағдар беру мақсатында «Мамандығым-еңбегімнің жемісі» тақырыбында жерлес ғалым, белгілі топонимист, география ғылымдарының докторы, профессор, ҚР журналистер одағының мүшесі Сапаров Қуат Табылдыұлымен онлайн формата кездесу өтті.

Қуат Табылдыұлы Сапаров-Аққулы ауданы Мерғалым ауылында дүниеге келіп, осы ауылдың мектебінің табалдырығын атап, білім алған. 1993 жылы ШҚ

мемлекеттік университетінің география факультетін тамамдаған. Еңбек жолын ұстаздықтан бастаған ол әр жылдары Павлодар қаласындағы орта білім беру ошақтарында география пәнінің мұғалімі болып қызмет атқарған. 1999 жылдан бастап С.Торайғыров атындағы Павло-

дар мемлекеттік университетінде оқытушы болды. Аталған оқу орнында табан аудармай 15 жыл жұмыс істеп, диссертация жұмыстарын қорғады. Қазіргі таңда Лев Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінде физикалық және экономикалық география кафедрасының меңгерушісі қызметінде.

Бүгінгі күнге дейін ғалым жер-су атауларын зерттеуге қатысты 30-дан астам кітаптары мен 350-ден астам ғылыми мақалалар жазған. Оның көп бөлігі Ертіс-Баян өңірінің топоникалық атауларын құрайды. Негізі зерттеулері топонимика

және туризм рекреациялық география, геоэкология мәселелері.

Оқушыларға мамандық таңдау жөнінде біршама қызықты мәліметтер берді. Сұрақтарға жауап берді. Оқушылар арасында алдағы уақытта география ғылымындағы инновация тақырыбында дөңгелек стол ұйымдастыруды ұсынды. «Сүйсінерлік ұлын болса, сүй оны» дегендей біздің елдің атын шығарған асыл азаматтарымызды мақтан тұтамыз.

**Әсия Тусупханова
Б.Уахатов атындағы
ЖОББМ-нің ТІЖДО**

Наурыз мерекесінің дәстүрлері

Наурыз – көне мейрам. Наурыз мерекесін тойлау дәстүрі дүние жүзі халықтарының көпшілігінің тұрмыс-салтында бағзы замандардан орындалған. Бірақ бұл мерекенің көпшілік білмейтін дәстүрлері бар. Наурыз келгенге дейін адамдар өз

үйлері мен шаруашылықтарын ретке келтірді. Халқымыз егер Наурыз таза үйге, оның жақсы иесіне кірсе, онда аурулар, сәтсіздіктер, қиыншылықтар оны айналып өтеді деп сенді. Бұдан басқа, алыс өткен уақытта бұл мереке таңның атысымен, ескі

«Бұлақ көрсен – көзің аш» салт-дәстүрімен басталды. Ересектер, жастар мен балалар таңертеңнен бастап бұлақтарды тазалап, ағаш отырғызды. Сондай-ақ ежелгі уақытта халқымыз наурызды жаңа киімде қарсы алған адам жыл бойы риза болады деп сенген, ме-

реке алдында үйлердегі барлық ыдыстар сүт, айран, таза су және астықпен толтырыған. Адамдар бұл рәсім оларға сәттілік пен мол өнім алуға көмектеседі деп сенді.

**Даяна Кулабаева,
№7 ЖОББМ**

№№5-6

(336-337)

от 31 марта
2021 года

Адрес редакции:
Республика
Казахстан, 140000,
г.Павлодар,
ул. 1 Мая, 27,
каб. № 222
**Телефон
редакции:**
8 (7182) 32-85-12,
twoi_mir@mail.ru

Учредитель:
Общественная
организация
ОДНОО

Гл. Редактор
А. Аипова

Редакторы:
А. Аипова
Т. Суворова

Дизайнер:
И.Ридзаускене

**Периодичность
выхода:**
1 раз в месяц

**Выпускающий
детский
редактор:**
Бахтияр Даниялов

Территория распространения - Павлодарская область. Собственник и учредитель: ОО «Областная детско-юношеская организация Павлодарской области». Газета зарегистрирована в Министерстве культуры и информации Республики Казахстан. Регистрационное свидетельство о постановке на учет средств массовой информации №7917-Гот12.12.2006 г.

Наурыз

Наурыз - весёлый праздник,
Он весну нам принесет.
Он тепла и птиц предвестник.
И ликует весь народ.
Пусть в этот день и целый год
Он много благ нам принесёт.
Если встретим праздник вместе,
И с друзьями, и с семьёй,
То сплотит он всех вокруг!
И проблемы все уйдут,
Наурыз помог понять,
Что со мною рядом друг!
**Мосунова Полина, 8 «Б» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Ұстазға

Әмір бойы аялап
Бала оқытты жалықпай
Түлеп ұшқан түлектер
Кетті самғап қалықтай,
Ұстаз болдыңыз санатты,
Жоғары дережелі талапты.
**№37 ЖОББМ
3 «Д» сынып оқушысы
Мұратова Амина**

Заветы предков

Место старшим уступай,
Голос ты не повышай,
Уважай ты чье-то мнение,
Проявляй любовь, терпенье,
Природу-Матушку защищай,
Слово дал - так исполняй.
Зла в душе ты не держи.
Обиды прощай,
Плохое забывай!
**Гузев Матвей, 6 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Весенний праздник

Наурыз традиционно празднуют в день весеннего равноденствия, 21 марта, на протяжении уже более пяти тысяч лет. Это праздник Нового года, обновления природы и встречи весны. Этот праздник очень популярен в Казахстане. В этот день почти все люди пекут баурсаки, в том числе моя семья и мои родственники. Я с мамой и бабушкой всегда пеку большое количество баурсаков.
Однажды я сам решил испечь баурсаки, они получились очень вкусные. Но после моей выпечки мы с семьёй полдня убрали на кухне. После уборки нам надо было подкрепиться, и мы съели все баурсаки.

А ещё в позапрошлом году я выступал с танцем «Қара жорға» на сцене. Во время этого танца я был полон энергии. А вся моя семья громко аплодировала мне вместе с другими зрителями. Это было очень приятно.
**Досов Алишер, 5 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Наурыз

Когда природа

отдохнула
И просыпается под
теплыми лучами,
Мы Наурыз встречаем
всей семьёю.
Весна пришла!
Зима уж за плечами.
**Дымченко София,
4 «А» класс,
пресс-центр
СОШ №14
г. Павлодара**

Привет, Наурыз!

Мы так долго ждали весенней теплоты
После долгих морозов и стужи зимы.
Ты пришел и согрел нас весенним теплом
И окутал нас изобильем во всем.
Подарил нам улыбку и радость в наш дом.
**Зайнутдинова Амина,
5 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

Пусть Наурыз подарит счастье,
Позовёт весну домой,
Процветаньем жизнь украсит,
Дарит радость в день любой!
Пусть тепло на сердце будет,
Улыбаются друзья,
Мир в семье всегда пребудет,
Всех родных объединив!

**Меджидова Нурана,
5 «А» класс,
пресс-центр СОШ №14
г. Павлодара**

**Аққулы ауданы,
Сатыбалды ЖОМ**

**Аққулы ауданы,
Сатыбалды ЖОМ**

**Филина Ангелина
8Б СОШ №14**

Гузев Матвей, 6 А, СОШ №14

Калиакбаров Богдан, 6 А, СОШ 14

Наурыз глазами детей СОШ № 31 г. Павлодара

**Сатышов Арсени
3Б класс**

**Серикпаева Айсана
3Б класс**

**Кадир Ильшат
1Б класс**

**Серекпаев Расул
3Б класс**

**Козыбакова Галия
1Б класс**

**Кабидоллиева Саида
1Б класс**

**Шәкірбай Алнұр
1Б класс**

Данилова Виктория 3Б класс